

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів та банківської справи

Н.О. Слободянюк, В.А. Янковський

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Кривий Ріг
2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів та банківської справи

Н.О. Слободянюк, В.А. Янковський

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів та банківської справи
Протокол № 27
від “11” березня 2019 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 4
від “28” березня 2019 р.

УДК 336.012.23:330.322

С 48

Слободянюк, Н.О., Янковський, В.А.

С 48 Податкова система: мет. рек. для пров. практ.занять [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Слободянюк Н.О. : М-во освіти і науки України. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 85 с.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до робочої програми дисципліни «Податкова система», призначені для надання допомоги студентам денної і заочної форми навчання під час вивчення курсу. Завдання практичних занять в розрізі тем курсу включають усні питання та тести для закріплення теоретичного матеріалу, а також практичні завдання та ситуації для більш детального засвоєння матеріалу, набуття практичних навичок. Методичні рекомендації також містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 336.012.23:330.322

© Слободянюк, Н.О., Янковський В.А. 2019
© Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	7
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	22
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і побудова податкової системи	23
Змістовий модуль 2. Прямі та непрямі податки в податковій системі	25
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	43
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і побудова податкової системи	44
Змістовий модуль 2. Прямі та непрямі податки в податковій системі	49

ВСТУП

Податкова система України існує понад 20 років і за цей час стала важливою сферою економіки країни. Головна мета податкової системи полягає в реалізації напрямів податкової політики для забезпечення наповнення доходної частини бюджету. Податкова система України є найбільш динамічна сфера економіки, оскільки зазнає постійних змін та коригувань, що з одного боку є позитивним моментом, але з іншого – заважає суб'єктам господарювання здійснювати стратегічне та податкове планування.

Курс «Податкова система» є обов'язковою дисципліною при підготовці з фахівців з питань оподаткування, планування податків, податкових менеджерів, приватних підприємців, керівників малих підприємств.

Основною метою дисципліни «Податкова система» є вивчення фінансових відносин, пов'язаних із примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості національного продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів.

Завдання дисципліни: засвоєння теоретичних засад організації податкової системи і податкової політики; ознайомлення з особливостями діяльності Державної фіскальної служби України; вивчення методики розрахунків податків, зборів та інших обов'язкових платежів, а також порядку їх сплати; аналіз особливостей та умов перекладання податків; виявлення умов, мотивів та наслідків ухилення платників від сплати податків; складання податкової звітності.

Зміст дисципліни розкривається у шістнадцяти темах, об'єднаних у три змістових модулі: «Теоретичні основи і побудова податкової системи», «Методика нарахування податків і обов'язкових платежів, а також контролю їх сплати», «Податкова політика та її наслідки для бюджетної системи і національної економіки загалом».

Вивчення дисципліни дозволяє сформувати наступні професійні компетенції:

- визначення податків, характеристика їх функцій;
- класифікація податків та їх основні елементи;
- визначення структури податкової системи України;
- визначення методів та принципів організації податкової системи відповідно до діючої податкової політики;
- моніторинг податкового законодавства;
- обґрунтування рішень щодо поліпшення ефективності податкової системи;
- визначення прав органів ДФС України, обов'язків і відповідальність посадових осіб контролюючих органів;
- визначення порядку ведення обліку платників податків та податкового обліку на підприємстві;
- визначення особливостей оподаткування непрямими податками;
- визначення порядку оподаткування прямими податками;

- визначення механізму застосування податкової соціальної пільги при різних умовах;
- визначення особливостей оподаткування місцевими податками і зборами;
- характеристика ресурсних платежів як інструменту впливу на економічне та раціональне використання ресурсів;
- характеристика майнових податків як інструменту впливу на економічно-соціальний розвиток певного регіону;
- характеристика критерії переходу платників податків на спрощену систему оподаткування та особливості повернення на звичайну систему оподаткування;
- визначення ризиків підприємства при використанні незаконних способів мінімізації податкових платежів;
- визначення організаційно-правового забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності «назва спеціальності») / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», вибіркова для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	24
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96
Гижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,6
самостійної роботи студента	6,4
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета – формування у студентів професійних знань щодо побудови податкової системи в рамках податкової політики держави, з'ясування економічної природи податків, їх суті, функцій, об'єктивності в ринкових умовах.

Завдання: засвоєння теоретичних основ організації податкової системи та податкової політики держави, основних засад діяльності органів державної фіскальної служби, принципів адміністрування податків, вивчення методики нарахування та контролю сплати загальнодержавних та місцевих податків і зборів, практичного механізму їх застосування, освоєння вимог до заповнення податкової звітності та механізму обчислення податків, прийняття самостійних рішень щодо вибору методів та принципів організації процесу оподаткування відповідно до діючої податкової політики, виявлення умов, мотивів та наслідків ухилення платників від сплати податків.

Предмет: економічні відносини з приводу нарахування та сплати податків підприємствами.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і види податків.

Тема 2. Податкова система і податкова політика.

- Тема 3. Державна фіскальна служба України.
- Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету.
- Тема 5. Податок на додану вартість.
- Тема 6. Акцизний податок.
- Тема 7. Мито.
- Тема 8. Податок на прибуток підприємств.
- Тема 9. Майнові податки та збори.
- Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб.
- Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
- Тема 12. Плата за ресурси та послуги.
- Тема 13. Інші податки.
- Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків.
- Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.
- Тема 16. Неподаткові платежі в бюджет.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і побудова податкової системи.					
Тема 1. Сутність і види податків	8	2	-	-	6
Тема 2. Податкова система і податкова політика	10	2	2	-	6
Тема 3. Державна фіскальна служба України	8	2	-	-	6
Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	10	2	2	-	6
Разом за змістовим модулем 1	36	8	4	-	24
Змістовий модуль 2. Прямі та непрямі податки в податковій системі.					
Тема 5. Податок на додану вартість	10	2	2	-	6
Тема 6. Акцизний податок	10	2	2	-	6
Тема 7. Мито	10	2	2	-	6
Тема 8. Податок на прибуток підприємств	10	2	2	-	6
Тема 9. Майнові податки та збори	10	2	2	-	6
Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб	10	2	2	-	6
Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	10	2	2	-	6
Тема 12. Плата за ресурси та послуги	10	2	2	-	6
Тема 13. Інші податки	10	2	2	-	6
Тема 14. Ухилення від податків та перекидання податків	8	1	1	-	6
Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	8	1	1	-	6
Тема 16. Неподаткові платежі в бюджет	8	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	114	22	20	-	72
Усього годин	150	30	24	-	96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Тема 2. Податкова система і податкова політика	2
2	Семінар запитань і відповідей Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	2
3	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 5. Податок на додану вартість	2
4	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 6. Акцизний податок	2
5	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 7. Мито	2
6	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 8. Податок на прибуток підприємств	2
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 9. Майнові податки та збори	2
8	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб	2
9	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	2
10	Семінар з виконанням практичних задач Тема 12. Плата за ресурси та послуги	2
11	Семінар з виконанням практичних задач Тема 13. Інші податки	2
12	Семінар – дискусія Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	2
Всього		24

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами роботи податкової служби та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і побудова податкової системи			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 2. Податкова система і податкова політика	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Наукові основи побудови податкової системи. Податкова політика держави та її основні принципи. Податкова система України, її становлення і розвиток. Основні напрями податкової реформи в Україні. Джерело [1-7]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Загальні положення щодо обліку платників податків. Взяття на облік юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб. Облік самозайнятих осіб. Внесення змін до облікових даних платників податків. Підстави та порядок зняття з обліку в органах державної податкової служби юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб. Інформація, що подається для обліку платників податків органами державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та іншими органами. Вимоги до відкриття та закриття рахунків платників податків у банках та фінансових установах. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків. Джерело [1-7]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Разом змістовий модуль 1	28		
Змістовий модуль 2. Прямі та непрямі податки в податковій системі			
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 5. Податок на	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Визначення об'єкта оподаткування. Розміри ставок податку. Податковий	Заслуховування та обговорювання доповідей, розв'язання

додану вартість		кредит і податкове зобов'язання. Електронне адміністрування податку на додану вартість. Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом. Особливості оподаткування операцій під час переміщення товарів через митний кордон України. Джерело [1-7]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Самоперевірка знань із застосуванням методики розрахунку податку на додану вартість та бюджетного відшкодування ПДВ.	практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 6. Акцизний податок	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України. Особливості обчислення податку за адвалорними ставками. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів. Порядок і строки сплати податку, складення та подання декларації з акцизного податку. Контроль за сплатою податку. Джерело [1-7]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом вивчення особливостей розрахунку акцизного податку.	Розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 7. Мито	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Основи та термінологія митної справи. Платники й об'єкт оподаткування мита. Порядок обчислення, стягнення та перерахування в бюджет. Джерело [1-7, 10,11,16]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань із застосуванням методики розрахунку мита.	Розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку.	Заслуховування та обговорювання

Тема 8. Податок на прибуток підприємств		Об'єкт і база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств. Податкові різниці. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій. Звільнення від оподаткування. Джерело [1-7, 15]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Самоперевірка знань через розрахунок величини податку на прибуток підприємства; розрахунок амортизаційних відрахувань під час визначення витрат підприємства.	доповідей, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 9. Майнові податки та збори	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Склад податку на майно. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок. Туристичний збір. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Джерело [1-7, 15]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Самоперевірка знань через розрахунок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору.	Заслуховування та обговорювання доповідей, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів. Джерело [1-7, 15]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Самоперевірка знань через розрахунок податку на доходи фізичних осіб та податкової соціальної пільги.	Заслуховування та обговорювання доповідей, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 11. Спрощена	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Податкова знижка.	Розв'язання практичних завдань

система оподаткування суб'єктів малого підприємництва		Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів. Джерело [1-7, 15]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань через розрахунок єдиного податку для платників 1-4 груп.	
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 12. Плата за ресурси та послуги	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені). Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк. Порядок обчислення податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку. Джерело [1-7, 15]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань через розрахунок екологічного податку.	Розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 13. Інші податки	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Рентна плата. Склад рентної плати. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням. Подання декларації і строки сплати рентної плати.	Розв'язання практичних завдань

		<p>Земельний податок. Платники земельного податку. Об'єкти оподаткування земельним податком. База оподаткування земельним податком. Ставка земельного податку. Строк сплати плати за землю. Порядок обчислення плати за землю.</p> <p>Джерело [1-7, 15].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Самоперевірка знань через розрахунок рентної плати та плати за землю.</p>	
<p>Семінар – дискусія</p> <p>Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків</p> <p>Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки</p>	18	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Види ухилення від сплати податків. Сутність та напрями перекладання податків. Ухилення від сплати податків і подвійне оподаткування у сфері міжнародного бізнесу. Сутність і види податкового інструментарію державного регулювання економіки. Податковий інструментарій державного регулювання галузевого розвитку. Податковий інструментарій державного регулювання регіонального розвитку.</p> <p>Джерело [1-7].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до презентації доповіді.</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей</p>
Разом змістовий модуль 2	72		
Разом	96		

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів)

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2		2			4
Тема 2	2		2		5	9
Разом змістовий модуль 1	4		4		5	13
Змістовий модуль 2						
Тема 5		2				2
Тема 6		2				2
Тема 7		2				2
Тема 8		2				2
Тема 9		2				2
Тема 10		2				2
Тема 11		2				2
Тема 12		2				2
Тема 13		2				2
Тема 14			2			2
Тема 15			2	10	5	17
Разом змістовий модуль 2		18	4	10	5	37
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових

модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
3. Кухарєва, О.О. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.О. Кухарєва, О.В. Лиса; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Екон. ф-т, Каф. Фінансів. – Д.: Біла К.О. [вид.], 2012. – 271 с.
4. Податкова система [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В'юн В.Г. та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. В.Г. В'юна. – Миколаїв: Дизайн та поліграфія, 2013. – 391 с.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
6. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
7. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
8. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 11.07.2002 р. №92-IV – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Електронний ресурс]: Закон України від 15.03.2003 р. № 755-IV] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Про міжнародні договори України [Електронний ресурс]: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96 №118. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

Допоміжна

12. Гавриленко Н.В. Податкова система: Навчальний посібник / Н.В. Гавриленко. – Львів: Новий світ – 2000, 2010. – 328 с.
13. Десятнюк О.М. Моніторинг податкових ризиків: теорія та практика: монографія. – Т.: ТНЕУ, 2009. – 309 с.
14. Мельник В. Механізм прямого оподаткування у фінансовій теорії / В.М. Мельник, Г.Л. Пенякова // Фінанси України. – 2009. – №5. – С. 78-86.
15. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи 6 монографія / П.В. Мельник, Л.Л. тарангул, З.С. Варналій та ін.; за ред. З.С. Варналія. – К. Знання України, 2008. – 675 с.
16. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник / А.М. Соколовська. – К.: Кондор, 2010. – 326 с.
17. Соколовська А.М., Єфименко Т.І., Луніна І.О. та ін. Система податкових пільг в Україні у контексті європейського досвіду / НДФІ при Міністерстві фінансів України / К.: НДФІ, 2006. – 320 с.
18. Данілов, О. Д. Податкова система у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посіб. / О. Д. Данілова, Т. В. Паєнтко ; Київ. екон. ін-т менедж. - К. : [б. в.], 2013. – 293 с.
19. Дулік, Тетяна Олександрівна. Податкова система [Текст] : навч.-метод. посіб. / [Т. О. Дулік, Т. Ю. Александрюк, Л. Г. Маркова] ; Дніпропетр. держ. фінанс. акад. – Дніпропетровськ : ДДФА, 2014. – 208 с. : табл. - Бібліогр.: с. 203-207.
20. Замасло, Ольга Теодорівна. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. Т. Замасло, І. І. Приймак, О. В. Грін ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 377 с.
21. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Тимченко та ін.] ; за заг. ред. О. М. Тимченко ; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". - К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2012. – 654 с.
22. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України. Кн.1. [Текст] : офіц. матеріали, [відповіді на запитання] / за заг. ред. В. Ю. Захарченка, Голови ДПС України ; Держ. податкова служба України. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 367 с.
23. Тофанюк, Ольга Володимирівна. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Х. : ХАІ, 2012. – 71 с.

Інформаційні ресурси

24. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
25. Матеріали офіційного сайту Рахункової палати України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>
26. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
27. Матеріали офіційного сайту Урядового порталу / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
28. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>
29. Офіційний сайт міжнародного агентства фінансової інформації Bloomberg [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/europe>

**ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ І ПОБУДОВА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Тема 2. Податкова система і податкова політика Семинар – розгорнута бесіда

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Що таке податкова система?
2. Дайте визначення податкової системи:
 - на абстрактно-теоретичному рівні;
 - на рівні безпосереднього сприйняття податкових відносин;
 - в організаційно-управлінському аспекті;
 - у правовому аспекті.
3. Сформулюйте умови набуття оподаткуванням системності.
4. Назвіть об'єктивні та суб'єктивні чинники становлення та розвитку податкової системи. Обґрунтуйте вплив кожного з них.
5. Назвіть вимоги до побудови податкової системи.
6. У чому полягає сутність вимоги системності, чи дотримується ця вимога в Україні.
7. Що є визначальною базою під час побудови податкової системи. Як ця вимога дотримується в Україні.
8. Назвіть принципи оподаткування та принципи побудови податкової системи. Чим вони відрізняються.
9. Розкрийте зміст принципу рівнонапруженості під час побудови податкової системи.
10. У чому полягає сутність принципу урівноваженості інтересів платника та держави в процесі побудови податкової системи.
11. Як слід трактувати зміст принципу цілеспрямованого використання податків як фінансових регуляторів під час побудови податкової системи.
12. Що таке податкова система?
13. Назвіть правові принципи побудови податкової системи, що застосовуються в демократичних державах. Чи мають вони економічний зміст?
14. Охарактеризуйте основні положення змін внесених до податкового законодавства України за останні три роки.

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

Рекомендовані поняття та терміни для підготовки: *податкова політика, податкова система, інструмент податкової політики, податок, рефляційна податкова політика, дефляційна податкова політика, принципи податкової*

політики, метод податкової політики, фіскальна податкова політика, регулююча податкова політика.

Тема 4 Облік платників і надходжень до бюджету Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Розкрийте сутність податкової роботи та її основні елементи.
2. Охарактеризуйте організацію податкової роботи.
3. Розкрийте сутність та визначте мету ведення обліку платників податків.
4. Розмежуйте поняття податкового обліку та обліку платників податку.
5. Надайте характеристику первинного та вторинного обліку платників податків.
6. Хто підлягає взяттю на облік або реєстрації в органах державної податкової служби?
7. Розкрийте сутність податкового реєстраційного номера облікової картки платника податків?
8. Як здійснюється облік осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби?
9. Розкрийте особливості взяття на облік юридичних осіб.
10. Розкрийте особливості взяття на облік відокремленого підрозділу юридичної особи.
11. Розкрийте особливості взяття на облік фізичних осіб – підприємців.
12. Про яких осіб вноситься інформація до Державного реєстру?
13. Надайте характеристику облікової картки фізичної особи – платника податків?
14. Які дані про фізичних осіб включаються до інформаційної бази Державного реєстру?
15. Які документи необхідно подати для взяття на облік платників податку?

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

Рекомендовані поняття та терміни для підготовки: *державний реєстр фізичних осіб – платників податків, облік платників податків, ЄДРПОУ, податковий номер, фізична особа-підприємець, ДФС України.*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПРЯМІ ТА НЕПРЯМІ ПОДАТКИ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ

Тема 5. Податок на додану вартість Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність податку на додану вартість та його роль у формуванні податкових надходжень бюджету.
2. Функції податку на додану вартість.
3. Платники податку на додану вартість та порядок їх реєстрації.
4. Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету. Платники податку на додану вартість. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість.
5. Об'єкт та база оподаткування.
6. Об'єкт оподаткування. Операції, що не є об'єктом оподаткування та звільнені від оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування за різними операціями.
7. Ставки податку.
8. Ставки податку на додану вартість. Види операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою та ставкою 7 відсотків.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного місяця, якщо підприємством:

Реалізовано товарів на території України на суму 50000 грн (без ПДВ).

Здійснено первинну емісію цінних паперів на суму 6000 грн.

Нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі 10000 грн.

Здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників — 4000 грн.

Закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва на суму 90 грн (з ПДВ).

Надано шефську допомогу міській лікарні на суму 1500 грн.

Експортовано товарів на суму 180000 грн.

Отримано від постачальника матеріали для виробництва продукції — 2000 грн (без ПДВ).

Придбано з ПДВ товари, вартість яких включається до складу валових витрат виробництва, на суму 24000 грн.

Надано цех у фінансовий лізинг. Отримано винагороду — 6000 грн.

Задача 2. Необхідно визначити величину ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного кварталу, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

В першому кварталі підприємством здійснено такі господарські операції:

1. На виконання договору купівлі-продажу, що передбачає оплату коштами, підприємство реалізувало готову продукцію (контрактна вартість 46000 грн, в тому числі ПДВ). Операції здійснено у такому порядку:

- у січні відвантажено готову продукцію покупцю. Сума згідно з накладною склала 46000 грн;

- у лютому на поточний рахунок підприємства нараховано часткову оплату за готову продукцію в розмірі 20 000 грн;

- у березні на поточний рахунок підприємства нараховано доплату за готову продукцію в сумі 26 000 грн.

2. Відповідно до договору (загальна сума за договором 70000 грн, в тому числі ПДВ), що передбачає оплату взаємними поставками:

- у лютому підприємством оприбутковано запасні частини на суму 34 000 грн;

- у березні підприємство виконало будівельні роботи. Відповідно до акту приймання робіт сума склала 55 000 грн. На підприємстві оприбутковано товарну продукцію на суму 14 000 грн.

3. Здобуто емісійний дохід — 12000 грн.

4. Сплачено податок на додану вартість за лютий — 2000 грн.

5. Придбано основні фонди виробничого призначення (з ПДВ) — 25000 грн.

Задача 3. Магазин "Світ взуття" займається продажем жіночого взуття. У ході здійснення своєї діяльності за звітний період було продано:

- босоніжок на суму 22 000 грн з урахуванням ПДВ;

- туфель на суму 18 000 грн з урахуванням ПДВ;

- зимових чобіт на суму 35 000 грн з урахуванням ПДВ.

Для обслуговування постійних клієнтів були закуплені кава, чай на суму 3 000 грн. Зарплата обслуговуючого персоналу склала 18 000 грн. Для поліпшення внутрішнього стану магазину було витрачено 4 000 грн.

Розрахувати величину податку на додану вартість, яку необхідно сплатити в бюджет.

Задача 4. Підприємство придбало 200 принтерів по 3500 грн і 100 сканерів по 2300 грн з урахуванням ПДВ. У звітному періоді 40 % принтерів були реалізовані за ціною 4300 грн без урахування ПДВ і 60 % – по 4550 грн без урахування ПДВ. При реалізації сканерів – 70 % були реалізовані за ціною 2360 грн без урахуванням ПДВ і 30 % – по 2420 грн без урахуванням ПДВ.

Розрахувати суму ПДВ, що повинне сплатити підприємство в бюджет.

Задача 5. Визначити суму штрафних санкцій та розмір пені, які сплатить підприємство. Підприємство сплатило ПДВ за квітень місяць 11.06. поточного року в сумі 2400,00 грн., декларацію за квітень подало 24.05. поточного року. Облікова ставка НБУ: з 21.04. по 21.05. - 7,5 %; з 22.05 по 29.06. – 6,5 %.

Тема 6. Акцизний податок

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Розкрийте сутність та місце акцизного податку серед непрямих податків.
2. Які основні види акцизного податку Ви знаєте? Дайте їх характеристику.
3. Охарактеризуйте об'єкт оподаткування акцизним податком.
4. Розкрийте поняття об'єкта оподаткування акцизним податком імпортованих товарів при продажу їх на митній території України.
5. Які особливості оподаткування акцизним податком категорій продукції з використанням акцизної марки?
6. Охарактеризуйте акцизний податок згідно двох елементів: податкові ставки, база оподаткування.
7. Які операції є об'єктами оподаткування акцизним податком?
8. Які підакцизні товари не є об'єктом оподаткування акцизним податком?
9. Розкрийте порядок нарахування акцизного податку.
10. Розкрийте поняття мінімального акцизного зобов'язання з акцизного податку.
11. Охарактеризуйте порядок сплати акцизного податку.
12. Розкрийте особливості подання звітності з акцизного податку.
13. Назвіть особливості сплати акцизного податку виробниками підакцизних товарів.
14. Які строки сплати акцизного податку в бюджет для алкогольних виробів?
15. Порядок та особливості виробництва, зберігання, продажу марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

2. Практичні завдання.

Задача 1. Визначити суму акцизного податку, яку виробниче підприємство ПАТ «Полісся» повинне сплатити до бюджету від реалізації

алкогольних і безалкогольних напоїв за вересень місяць звітнього року.

Заповнити декларацію акцизного податку.

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку	Сума податкового зобов'язання
2208	Горілка «Українська» 40%	50000 шт. 0,75 л		
2208	Горілка «Золоті ворота» 45%	1420 шт. 0,5 л		
2204	Вино виноградне нат. «Осінь»	1240 шт. 0,75 л		
2204 10	Вино ігристе «Ювілейне»	1400 шт. 0,75 л		
2208	Коньяк «Полісся» 40 %	2400 шт. 0,5 л		
2203 00	Пиво «Нове»	1200 шт. 0,33 л		

Задача 2. Необхідно визначити суму акцизного податку, що має сплатити ТОВ «Крокус», контрактну вартість з врахуванням непрямих податків та ціну 1 л вина.

Вихідні дані:

ТОВ «Віконт» — виробник алкогольних напоїв та пива відвантажило в звітному періоді покупцю ТОВ «Гарант» вина виноградні натуральні в обсязі 1 500 л. Оплата в звітному періоді не отримана. Контрактна вартість становить 15 240 грн без ПДВ (без акцизного податку). Ставка акцизного податку становить 3.58 грн. за 1 л.

Задача 3. Підприємство "Марія" реалізувало: 135 пляшок по 0,5 л та 75 пляшок по 0,375 л горілки (40 % вмісту спирту етилового), 109 пляшок по 0,75 л натурального вина, 68 пляшок по 0,75 л шампанського (вино ігристе), 18 пляшок по 0,5 л та 26 пляшок по 0,25 л лікеру (25 % вмісту спирту етилового) та 36 пляшок по 0,5 л та 28 пляшок по 0,375 л коньяку (42 % вмісту спирту етилового). Розрахувати акцизний податок за специфічною ставкою, встановленою ПКУ.

Задача 4. Підприємство "Омега" реалізувало 30000 кг бензину (код товару згідно з УКТ ВЕД 2710114119, 2710114139, 2710114199). Курс євро на перший день кварталу становить 31,65 грн Розрахувати суму акцизного податку, якщо ставка акцизного податку встановлена у грошовому еквіваленті до фізичної одиниці виміру товару.

Тема 7. Мито

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Охарактеризуйте сутність мита і його види за основними класифікаційними ознаками.
2. Хто здійснює митну політику в Україні? Які основні інструменти митної політики?
3. Назвіть платників мита та операції, що підлягають оподаткуванню митом.
4. Що є базою оподаткування митом? Дайте визначення митної вартості.
5. Які методи визначення митної вартості товарів, що ввозяться на митну територію України, можуть застосовуватися?
6. Дайте характеристику основним методам визначення митної вартості товарів, що вивозяться з митної території України.
7. Які види ставок мита можуть застосовуватися? Якими нормативними документами регулюється їх розмір?
8. Визначте основні документи, які подаються для декларування товарів та підтвердження заявленої митної вартості.
9. Охарактеризуйте механізм нарахування і сплати мита.
10. Які пільги при стягненні мита застосовуються в Україні?
11. В яких випадках та розмірах стягується плата за митне оформлення товарів і транспортних засобів?
12. Охарактеризуйте умови та особливості стягнення плати за зберігання товарів і транспортних засобів на складах митних органів.
13. Що таке митний режим? Охарактеризуйте основні види митних режимів.
14. Які особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон громадянами?
15. Які норми застосовуються щодо ввезення на митну територію України алкогольних і тютюнових виробів громадянами?

2. Практичні завдання.

Задача 1. Визначити суму мита, митних зборів та суму ПДВ, що підлягають сплаті до бюджету. ВАТ «Десна» уклало угоду з польським підприємством на поставку обладнання на суму 14000 Євро.

05.10. поточного року надійшло імпордне обладнання на митну територію України. Митні витрати: мито 10% митної вартості; митний збір 0,5% митної вартості.

Дата	Курс НБУ
01.10	30,18
05.10	30,20

Задача 2. Визначити суму акцизного податку, мита, митних зборів та суму ПДВ, що підлягають сплаті до бюджету.

В жовтні місяці поточного року ТОВ «Юна» ввезло в Україну з Італії сигари в кількості 10 тис. шт. загальною вагою 5 кг.

Митна вартість однієї сигари – 1,2 Євро.

Ставки:

- акцизного податку – 217,60 грн. за 1 кілограм;
- мита – 2 % від митної вартості товару;
- митних зборів – 0,2 % від митної вартості товару.

Курс Євро взяти за офіційним курсом, встановленим НБУ на день заповнення митної декларації.

Задача 3. ТОВ «Віконт» у квітні поточного року ввезло в Україну: горілку міцністю 40 % – 5200 пляшок (0,5 л), тютюн для куріння – 200 кг, сигарети без фільтра – 5000 пачок (у пачці 20 шт.). Відповідно до митної декларації митна вартість імпортованих товарів становить 30000 доларів США, супутні послуги – 11500 грн. Митне оформлення товару здійснювалося на території підприємства у робочий час (1 працівник митниці, 4 годин роботи). Курс НБУ: 1 долар США – 26,15 грн., 1 євро – 31,10 грн. Максимальна роздрібна ціна без ПДВ і з акцизним податком 1 пачки сигарет без фільтра – 16,00 грн. Ввізне мито: горілка – 3,5 євро за 1 л 100 % спирту; тютюн для куріння – 1,8 євро за 1 кг; сигарети без фільтра – 1,5 євро за 1000 шт.

Задача 4. Підприємство у квітні поточного року ввезло в Україну: пиво солодове – 4320 пляшок (2 л), коньяк міцністю 45 % – 1550 л, чай – 1500 кг вартістю загальною вартістю 1240 доларів, сигарети з фільтром – 3200 пачок (в пачці 20 шт.). Відповідно до вантажної митної декларації митна вартість імпортованих товарів становить 63400 доларів США, супутні послуги – 20000 грн. Митне оформлення товару здійснювалося на території митниці у вихідний день (3 працівника митниці, 6 годин роботи). Курс НБУ: 1 долар США – 22,00 грн., 1 євро – 27,00 грн. Максимальна роздрібна ціна з ПДВ і акцизним податком 1 пачки сигарет з фільтром – 41,40 грн. Ввізне мито: пиво – 0,05 євро за 1 л; коньяк – 3,5 євро за 1 л 100 % спирту; чай – 10%; сигарети з фільтром – 1,5 євро за 1000 шт.

Визначити відповідні суми митних платежів, які підлягають сплаті до бюджету при ввезенні товару на митну територію України.

Тема 8. Податок на прибуток підприємств

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. У чому полягає роль та значення податку на прибуток підприємства в системі оподаткування?

2. Охарактеризуйте основні переваги та недоліки податку на прибуток підприємств.

3. Принципи оподаткування прибутку підприємств.

4. Через які кількісні показники можна проаналізувати фіскальне значення податку на прибуток підприємств?

5. Які фактори зумовили послаблення або посилення фіскального значення податку на прибуток підприємств у бюджеті країни до та після прийняття Податкового кодексу?

6. Назвіть фактори, які найбільше впливатимуть на формування бюджету податком на прибуток підприємств у посткризовий період в Україні?

7. Які інструменти податкового регулювання були запроваджені в період фінансової кризи та в посткризовий період в Україні та європейських країнах?

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Визначити суму доходів, що враховується при визначенні об'єкта оподаткування від усіх видів діяльності підприємства.

ТОВ «Оріон» за I квартал поточного року здійснило операції в грн. коп.:

№ з/п	Доходи звітнього періоду та їх склад	Сума
1.	Отримані доходи від реалізації товарів покупцям в роздрібній	444000,00
2.	Отримані доходи від реалізації товарів за готівку в роздрібній	888000,00
3.	Отримано дохід від здачі приміщення в операційну оренду з ПДВ	22400,00
4.	Отримана сума в погашення претензії від дебіторів	6750,00
5.	Списана кредиторська заборгованість за строком позовної давності	2400,00
6.	Нараховані відсотки банком за депозит грошових коштів на	1400,00
7.	Отримані доходи від реалізації іноземної валюти	4400,00

Задача 2. Визначити суму витрат, що враховується при визначенні об'єкта оподаткування від усіх видів діяльності підприємства.

ТОВ «Оріон» за I квартал поточного року здійснило операції в грн.

КОП.:

№ з/п	Витрати звітнього періоду та їх склад	Сума
1.	Собівартість реалізованих товарів	800000,00
2.	Собівартість реалізованої іноземної валюти	4000,00
3.	Нараховано різним кредиторам за послуги опалення, освітлення, охорони адміністративного приміщення в сумі з ПДВ	74800,00
4.	Нараховано за транспортні витрати перевізнику товарів в сумі з ПДВ	22200,00
5.	Нараховано за послуги зв'язку в сумі з ПДВ	1800,00
6.	Нараховано за рекламу рекламному агентству в сумі з ПДВ	16000,00
7.	Нараховано витрати за гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування в сумі з ПДВ	6900,00
8.	Нарахована оплата праці працівникам адміністрації	22500,00
9.	Нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від фонду оплати праці	?
10.	Нарахована оплата праці працівникам відділу збуту	15710,00
11.	Нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від фонду оплати праці	?
12.	Нараховані податки, збори до бюджету, що включаються до інших операційних витрат за ПКУ	940,00
13.	Придбано спеціальний одяг для працівників з ПДВ	434,00
14.	Нараховані витрати з відрядження адміністративних працівників	525,00
15.	Нараховано банку за розрахунково-касове обслуговування	490,00
16.	Нараховані відсотки банку за кредит	2400,00
17.	Проведено ремонт основних засобів	?

Об'єкти поліпшення	Балансова вартість на початок звітнього року	Сума ліміту (10%) поліпшень за рік	Фактичні обсяги поліпшення групи 3	Сума, що відноситься на витрати звітнього періоду	
				Адміністративні витрати	витрати на збут
Основні засоби Сальдо за рахунком 10 на 01 січня	364000,00		10000,00		

Задача 3. Визначити суму амортизаційних відрахувань основних засобів ТОВ «Оріон» із застосуванням прямолінійного методу:

Групи основних засобів	Балансова вартість на початок розрахункового	Строк корисного використання, років	Амортизація за звітний період
Група 3, рахунок 103 адміністративна будівля	280000,00	20	
Група 4, рахунок 104 комп'ютери, реєстратори розрахункових операцій	24000,00	5	
Група 5, рахунок 105 автомобілі	40000,00	5	
Група 6, рахунок 106 торговельне обладнання	18000,00	4	
Група 11, рахунок 112 МНМА	2000,00	-	

При визначенні суми амортизації за рік враховується:

1. амортизаційна вартість об'єкта основних засобів, яка визначається за формулою: первісна вартість – ліквідаційна вартість;
2. термін корисного використання.

Тема 9. Майнові податки та збори

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Склад податку на майно.
2. Хто є платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки? Розкрийте сутність об'єкту оподаткування податком на нерухоме майно.
3. Що виступає базою оподаткування податку на нерухоме майно? Хто обчислює базу оподаткування податку на нерухоме майно для фізичних та юридичних осіб?
4. Які пільги зі сплати податку на нерухоме майно існують? В якому випадку не можуть застосовуватися пільги з податку на нерухоме майно?
5. Назвіть ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та строки його сплати.
6. Назвіть платників, об'єкт та ставку оподаткування транспортного податку
7. Хто є платниками туристичного збору? Які особи не можуть виступати платниками туристичного збору?

8. Що є базою оподаткування туристичним збором? Яку роль виконують податкові агенти при сплаті туристичного збору?

9. Охарактеризуйте платників, об'єкт та ставки оподаткування збору за місця для паркування транспортних засобів.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Розраховувати податок на нерухомість за наступною умовою.

Сім'я складається з п'яти осіб: чоловік, дружина і троє неповнолітніх дітей.

Дружина володіє 2 квартирами та дачею: 1. Квартира загальною площею 80 кв. метрів; 2. Квартира загальною площею 60 кв. метрів; 3. Дача – 150 кв. метрів. Чоловік володіє 1 квартирою й будинком: 1. Квартира загальною площею 50 кв. метрів; 2. Будинок загальною площею 60 кв. метрів.

Задача 2. Площа земельної ділянки, яка відведена для паркування транспортних засобів відповідно до рішення місцевого органу самоврядування, становить 600 кв. м. Ставка збору встановлена у розмірі 0,1 Стоянка працює круглодобово. Розрахувати суму збору за паркування транспортних засобів, яку має сплатити за перший квартал поточного року приватне підприємство, яке здійснює відповідну діяльність.

Задача 3. Дві особи, які прибули в готель, були розміщені в одномісних номерах. Вартість проживання 1 особи в одномісному номері становить 200 грн. за добу. Термін проживання першої особи Іваненко А.О. у готелі – 15 днів, другої особи Степанова В.І., який прибув в командировку, – 10 днів. Ставка туристичного збору, встановлена місцевим органом самоврядування, становить 0,5%. Розрахувати суму туристичного збору, який має утримати з двох фізичних осіб податковий агент в особі адміністрації готелю, який розташований у курортному місці.

Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Розкрийте сутність, переваги та недоліки податку на доходи фізичних осіб.

2. Визначте платників податку та об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

3. Дайте визначення та охарактеризуйте склад загального оподаткованого доходу.

4. Яким чином оподатковуються доходи, отримані у не грошовій формі? Як розраховується натуральний коефіцієнт?

5. Які доходи не включаються до розрахунку загального оподаткованого доходу?

6. Що таке податкова знижка? Які види витрат платник податку має право включити до податкової знижки?

7. Для яких категорій платників і в яких розмірах можуть встановлюватися податкові соціальні пільги?

8. Які ставки податку застосовуються при оподаткуванні доходів, отриманих у вигляді заробітної плати?

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Заробітна плата Кошелева А. Б., який працює кур'єром на підприємстві, складає 4 700 грн Розрахувати величину податку на доходи фізичних осіб.

Задача 2. На підприємстві працює інвалід I категорії, який за березень поточного року отримав такі доходи:

- заробітну плату – 3330 грн.;
- премію за результатами роботи – 400 грн.;
- надбавку за інтенсивність праці – 130 грн.

Підприємство безкоштовно надало працівникові меблі на суму 1250 грн. без ПДВ. Необхідно зазначити, що працівник проживає в гуртожитку. Відповідно до умов трудового договору з працівником підприємство здійснює оплату його проживання в сумі 300 грн. з ПДВ на місяць. Крім того, працівником спожито молоко на суму 20 грн. з ПДВ. Молоко було видано йому в межах установлених норм – 0,5 л за зміну.

Визначити суму коштів, яку працівник отримає в касі.

Задача 3. Утримайте із сум нарахованих доходів працівників за вересень місяць податок на доходи фізичних осіб.

На підприємстві ТОВ «Оріон» працюють:

№ з/п	Посада, код ЄДРПОУ	Оподатковуваний дохід	Ознака соціальної пільги
1.	Директор 2445678593	Заробітна плата — 6400,00 Допомога з тимчасової непрацездатності — 400,00	На утриманні п'ять дітей віком до 18 років. Сім'я повна.
2.	Секретар 2456742377	Заробітна плата — 3200,00	

3.	Головний бухгалтер 2536743684	Заробітна плата — 4960,00	Одинокa мати виховує одну дитину віком до 18 років
4.	Бухгалтер з нарахування заробітної плати 2456443322	Оплата за дні відпустки — 3800,00	
5.	Касир 2534238944	Заробітна плата — 3600,00 Матеріальна допомога на оздоровлення — 200,00	Студентка вищого навчального закладу
6.	Товарознавець 2467987654	Заробітна плата — 3440,00	На утриманні троє дітей віком до 18 років. Сім'я повна.
7.	Завідуюча магазином 2755664433	Заробітна плата — 4300,00 Допомога з тимчасової непрацездатності — 970,00	Одинокa мати виховує двох дітей до 18 років, одна дитина-інвалід
8.	Продавець 2344556677	Заробітна плата — 3200,00 Премія — 400,00	Чорнобилець II категорії
9.	Продавець 2455664523	Заробітна плата — 3200,00	Студентка вищого навчального закладу
10.	Прибиральниця 2787654432	Заробітна плата — 1600,00, працює на половину ставки	Інвалід III групи
11.	Охоронець 2756456798	Заробітна плата — 3900,00	Герой України

Рішення завдання оформляється в таблиці:

№ з/п	П.І.Б.	Сума нарахованої заробітної плати за місяць	Податкова соціальна пільга	Утримано ПДФО	Сума заробітної плати до видачі
1					

Задача 4. За договором спадкоємства поточному році успадковуються грошові кошти на банківському рахунку в сумі 123000 грн. Розрахувати податок на доходи фізичних осіб, якщо:

- спадкоємцем є другий із членів подружжя;
- спадкоємцем є син спадкодавця-резидента;
- спадкоємицею є внучка спадкодавця-нерезидента;
- спадкоємцем є внук спадкодавця-резидента.

Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Обґрунтуйте мету та необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування.
2. Надайте детальну характеристику переваг спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого бізнесу.
3. Які недоліки функціонування спрощеної системи оподаткування в Україні на сучасному етапі?
4. Визначте перелік податків і зборів, від обов'язку нарахування і сплати яких звільняються платники єдиного податку.
5. На які види діяльності не поширюється спрощена система оподаткування?
6. Хто є платниками єдиного податку четвертої групи? За яких умов сільськогосподарські виробники не можуть використовувати спрощену систему оподаткування?
7. Охарактеризуйте критерії віднесення платника податків до першої групи спрощеної системи оподаткування (граничний розмір доходу, кількість найманих працівників, види діяльності та інші).
8. Що є базою оподаткування в 1 групі спрощеної системи оподаткування? Які ставки податку застосовуються?
9. Визначте критерії віднесення платників до другої групи спрощеної системи оподаткування.
10. Назвіть граничні межі ставок оподаткування та базу оподаткування в спрощеній системі для другої групи платників?
11. Які особливості оподаткування єдиним податком третьої групи платників в залежності від сплати ПДВ?
12. Які критерії віднесення платників до третьої групи спрощеної системи оподаткування?
13. Розкрийте особливості визначення бази оподаткування єдиним податком для четвертої групи платників.
14. Які ставки єдиного податку застосовується для четвертої групи спрощеної системи оподаткування?
15. Охарактеризуйте поквартальний розподіл сум єдиного податку для 4 групи платників. Поясніть причину застосування такого підходу.

2. Практичні завдання.

Задача 1. Підприємець з обсягом річного доходу 299 тис. грн. займається продажем товарів, у тому числі юридичним особам на загальній системі оподаткування. Чи має він право перейти на спрощену систему оподаткування?

Задача 2. Фізична особа-підприємець з обсягом річного доходу до 150 тис. грн. надає інформаційні послуги. Яку групу платників ЄП може обрати підприємець?

Задача 3. ПрАТ «Івент» утворено у грудні п.р. шляхом поділу ПрАТ «Віконт» на два окремих підприємства. Протягом п. р. ПрАТ «Віконт» отримало чистий дохід 9,5 млн. грн., оподатковуваний прибуток склав 500 тис. грн. Слід зазначити, що ПрАТ «Віконт» сплачувало податки на загальних засадах, а при поділі підприємство «Івент» отримало 40% майна та портфелю замовлень ПрАТ «Віконт», на новому підприємстві працює 28 чоловік.

Визначити та обґрунтувати, яку систему оподаткування доцільно обрати ПрАТ «Івент» (загальну, спрощену зі сплатою ПДВ або без сплати ПДВ) якщо:

а) витрати на сировину і матеріали складають 55% всіх витрат; рентабельність новоствореного підприємства – 18%;

б) витрати на сировину і матеріали складають 85% всіх витрат, рентабельність новоствореного підприємства залишилась на тому ж рівні, що й ПрАТ «Віконт»;

в) витрати на сировину і матеріали складають 93% всіх витрат, рентабельність новоствореного підприємства залишилась на тому ж рівні, що й ПрАТ «Віконт»;

г) виконуються умови в) і 30% сировини для ПрАТ «Івент» постачає неплатник ПДВ.

Задача 4. Заповнити податкову декларацію платника єдиного податку — юридичної особи. Торговельне підприємство «Полісся» застосовує спрощену систему оподаткування та належить до 3 групи платників єдиного податку, платник ПДВ.

Інформація зі спрощеного обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва — юридичної особи за перший квартал поточного року:

№ з/п	Місяці	Середньооблікова чисельність працюючих (чол.)	Виручка від реалізації товарів через термінал та суми отримані від покупців на поточний рахунок з ПДВ в грн.
1	Січень	44	44400,00
2	Лютий	43	212400,00
3	Березень	42	414700,00

Тема 12. Плата за ресурси та послуги

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Розкрити сутність збору за спеціальне використання лісових ресурсів.
2. Вказати об'єкт оподаткування збором за спеціальне використання лісових ресурсів.
3. Назвати порядок обчислення та сплати збору за спеціальне використання лісових ресурсів.
4. Розкрити сутність збору за спеціальне використання води.
5. Вказати об'єкт оподаткування збором за спеціальне використання води.
6. Назвати порядок обчислення та сплати збору за спеціальне використання води.
7. Назвати відповідальність, яка встановлена за порушення податкового законодавства зі сплати плати за ресурси та послуги.

2. Практичні завдання.

Задача 1. Розрахувати суму збору за заготівлю деревини. ТОВ «Проун» здійснило заготівлю середньої ділової деревини сосни в Чернігівській області, на відстані 44 км від центру кварталу, для виробництва меблів в розмірі 440 м³.

Задача 2. Визначити суму збору за спеціальне використання води та заповнити податкову декларацію зі збору. Промислове підприємство розташоване у Чернігівській області в Рі-пкінському районі. За звітний період підприємство використало 1500 м³ підземних водних ресурсів. Ліміт використання водних ресурсів 1000 м³.

Задача 3. Визначити суму збору за спеціальне використання води та заповнити податкову декларацію зі збору. Промислове підприємство розташоване у басейні р. Десна м. Чернігіва. Затверджений ліміт використання води (поверхневі водні ресурси, загальнодержавного призначення) становить 2100 м³. За звітний період використано 2600 м³ поверхневих водних ресурсів. Визначаючи суму збору за спеціальне використання води враховують: обсяг використаної води; норматив плати за 100 м води.

Задача 4. Підприємство “Металургійний комбінат “Дніпросталь” розташоване в басейні р. Дніпро. Протягом I кварталу поточного року підприємство здійснювало викиди стаціонарних джерел забруднення у таких об'ємах (т.):

- марганець та його сполуки – 4,90;
- нікель та його сполуки – 1,80;
- тверді речовини – 8,60;

- II клас небезпечності – 5,00.

Визначити суму екологічного податку за звітний період.

Тема 13. Інші податки **Семінар з виконанням розрахункових задач**

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Розкрити сутність земельного податку.
2. Назвати платників земельного податку.
3. Вказати від чого залежить ставка земельного податку.
4. Вказати строк сплати земельного податку.
5. Назвати строк подання податкової декларації.
6. Назвати відповідальність: за зниження суми податку, за несвоєчасну сплату податку; за несвоєчасне подання податкової декларації.

2. Практичні завдання.

Задача 1. Обчислити розмір плати за землю за поточний рік, місяць підприємства «Мрія», заповнити податкову декларацію з плати за землю.

Загальна площа земельної ділянки, що закріплена за підприємством 132 тис. м² (грошову оцінку не проведено) в т.ч.:

- у населених пунктах із чисельністю від 1000 до 3000 осіб – 78 тис. м;
- решта площі в райцентрі з населенням 13000 осіб – 54 тис. м².

Задача 2. Обчислити розмір плати за землю за поточний рік, місяць ТОВ «Гранат», заповнити податкову декларацію з плати за землю за земельні ділянки населених пунктів, яким встановлено грошову оцінку

Торгове підприємство має право на користування земельною ділянкою 2810 м² в т.ч.:

магазин №1 – 950 м², грошова оцінка земельної ділянки 120,00 грн. за 1 м²;

магазин № 2 – 1240 м², грошова оцінка земельної ділянки – 99,00 грн. за 1 м²;

магазин № 3 – 620 м², грошова оцінка земельної ділянки 110,00 грн. за 1 м².

Сума плати за землю визначається з урахуванням:

- проведеної грошової оцінки землі;
- ставки податку;
- застосуванням коефіцієнтів.

Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків

Семінар – дискусія

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Охарактеризуйте сутність податкової оптимізації в діяльності суб'єкта господарювання.
2. Назвіть основні способи оптимізації податків в Україні.
3. Що таке спеціальні податкові режими? Яка їх роль в оптимізації податкових платежів?
4. Розкрийте економічну сутність поняття «уникнення податків». Назвіть відмінності між поняттями «вилучення», «податкова знижка» та «податковий кредит».
5. Що таке податковий арбітраж? Який механізм його застосування?
6. Розкрийте економічну сутність поняття «ухилення від податків». Яка його відмінність від поняття «уникнення податків»?
7. Які причини підштовхують платника податків до ухилення від їх сплати?
8. Розкрийте сутність поняття «тіньова економіка» та роль явища «ухилення від податків» у її формуванні.
9. Які основні способи ухилення від сплати податків?
10. Розкрийте сутність «псевдо експортної» операції.
11. Наведіть приклад способу ухилення від сплати податків через Інтернет-магазин.
12. Що таке «зарплата в конвертах»? Поясніть причини існування даного явища.
13. Що таке податкові ризики? Які є методи їх визначення?
14. Яка існує відповідальність за ухилення від сплати податків? Наведіть приклади.
15. У якому вигляді застосовується фінансова відповідальність?

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Тема 15 Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Семінар – дискусія

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність і види податкового інструментарію державного регулювання економіки.

2. Податковий інструментарій державного регулювання галузевого розвитку.

3. Податковий інструментарій державного регулювання регіонального розвитку.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ І ПОБУДОВА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Тема 2. Податкова система і податкова політика

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, понятійний диктант

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Назвіть етапи періодизації оподаткування. Які види податків та інших обов'язкових платежів справлялися на кожному з них?

2) У чому полягають особливості оподаткування на кожному етапі розвитку?

3) На якому етапі розвитку оподаткування почала формуватися податкова система?

4) Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави.

5) Принципи побудови податкової системи України: аналіз та проблеми.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Принципами побудови податкової системи у відповідності з вченням Сміта є наступні принципи

A. обґрунтованості і обов'язковості

B. компетенції

C. справедливості і визначеності, економії і зручності

D. рівномірності і рівнозначності

2. У Податковому кодексі України закріплено

A. дев'ять принципів побудови податкової системи

B. десять принципів побудови податкової системи

C. одинадцять принципів побудови податкової системи

D. дванадцять принципів побудови податкової системи

3. Принцип нейтральності податкової системи - це

A. установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків

B. установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків

C. недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації

D. визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку

4. Принцип соціальної справедливості - це

A. установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків

B. встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями

C. установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків

D. недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації

5. До місцевих податків та зборів належать

A. збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності

B. збір за місця для паркування транспортних засобів

C. податок на додану вартість

D. плата за землю

6. До загальнодержавних належать такі податки та збори

A. єдиний податок

B. туристичний збір

C. фіксований сільськогосподарський податок

D. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

7. Податкова політика - це

A. політика держави, через яку уповноважена державою інституція контролює обсяг пропозиції грошей з метою встановлення цінової стабільності, сприяння економічному зростанню, дотриманню рівня безробіття населення на низькому рівні

B. сукупність державних заходів, спрямованих на зміцнення доходної частини державного бюджету, посилення соціальної направленості видатків бюджету, створення умов макроекономічної стабілізації

C. діяльність держави у сферах запровадження, правового регламентування та організації справляння податків та податкових платежів, які є знаряддям розподілу і перерозподілу частини валового внутрішнього продукту та формування централізованих фондів грошових ресурсів держави

D. діяльність держави, спрямована на регулювання економічних відносин з іншими країнами, на забезпечення ефективного використання зовнішнього фактора у національній економіці

8. Назвіть цілі податкової політики

A. політична, аграрна

B. фіскальна, регулююча

C. профілактична, контролююча

D. адміністративна, розподільча

9. Завданнями податкової політики є

- A. забезпечення стабільного обмінного курсу грошової одиниці
- B. забезпечення формування доходної частини бюджету
- C. забезпечення потреб внутрішнього ринку
- D. забезпечення захисту економічних інтересів держави

10. Інструментами податкової політики є

- A. податкова ставка
- B. ліцензії
- C. тарифні обмеження
- D. реклама

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
3. Кухарева, О.О. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.О. Кухарева, О.В. Лиса; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Екон. ф-т, Каф. Фінансів. – Д.: Біла К.О. [вид.], 2012. – 271 с.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
5. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
6. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
7. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, понятійний диктант

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Законодавчі та нормативні акти, що врегульовують питання реєстрації та обліку платників податків.
- 2) Реєстрація/аналювання платників ПДВ.
- 3) Загальна система оподаткування. Критерії вибору. Порядок реєстрації/перереєстрації. Звітність.
- 4) Спрощена система оподаткування. Групи. Порядок реєстрації/перереєстрації. Звітність.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Податковий облік - це

А. сукупність відомостей і даних, які створені або отримані суб'єктами інформаційних відносин у процесі діяльності і необхідні для реалізації завдань та функцій, покладених на контролюючі органи в сфері оподаткування

В. відображення у відповідному порядку всіх процесів, що відбуваються, для отримання повної і достовірної інформації

С. заснований на прогнозних параметрах процес визначення найбільш ефективних напрямків руху і оптимізації обсягу, складу й структури вхідних і вихідних податкових потоків на майбутній рік і (або) перспективу, державою чи господарюючим суб'єктом

Д. процес детальної розробки способів реалізації податкових планів, формування та введення при необхідності нових та коригування діючих податкових режимів, спрямованих на реалізацію цінової, фіскальної, регулюючої і контрольної функцій податків, які отримали кількісне і якісне відображення в бюджетно-податкових завданнях, цільових установках та податкової концепції на конкретний період часу

2. Реєстрації чи взяттю на облік в податкових органах підлягають

- А. юридичні особи
- В. фізичні особи
- С. нерезиденти
- Д. всі платники податків

3. Порядок визначення податкового номера встановлюється

- А. державним реєстратором
- В. центральним органом державної податкової служби
- С. податковими інспекціями
- Д. платниками податків особисто

4. Облікові документи (у разі виявлення помилок) повертаються платнику для виправлень у строк

- А. 5 днів
- В. 7 днів
- С. 10 днів

D. один місяць

5. Для взяття на облік платником податків - юридичною особою подається

- A. заява за формою №1-ОПП
- B. виписка або витяг з Єдиного державного реєстру
- C. копія свідоцтва про державну реєстрацію і копія документа, що підтверджує присвоєння коду за ЄДРПУО
- D. всі перелічені документи

6. Податковою адресою фізичної особи - платника податків визнається

- A. місцезнаходження такої особи
- B. місце постійного її проживання
- C. місце постійного або переважного її проживання
- D. всі відповіді вірні

7. Органи державної реєстрації актів цивільного стану подають інформацію про фізичних осіб, які померли

- A. щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця
- B. щоквартально, але не пізніше 20 числа наступного кварталу
- C. кожні півроку
- D. щорічно до 10 січня

8. Податкові органи можуть здійснити облік самозайнятих осіб, якщо особа подає наступні документи

- A. витяг з Єдиного державного реєстру
- B. заяву за формою № 5-ОПП та виписку чи витяг з Єдиного державного реєстру
- C. довідку
- D. заяву за формою № 4-ОПП

9. До переліку послуг, що надаються виключно фізичним особам відносяться

- A. реєстрація та облік фізичних осіб-платників податків, подання декларації про доходи, врегулювання податкових спорів
- B. реєстрація та облік фізичних осіб-платників податків, подання декларації про майновий стан і доходи фізичної особи, врегулювання податкових спорів
- C. реєстрація та облік платників податків єдиного податку, подання декларації про майновий стан і доходи фізичної особи, врегулювання податкових спорів
- D. правильної відповіді немає

10. З моменту взяття на облік в органі ДФС юридична особа вважається такою, що перебуває на

- A. спрощеній системі оподаткування
- B. загальній системі оподаткування
- C. будь-якій системі оподаткування за власним рішенням
- D. правильної відповіді немає

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
3. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Електронний ресурс]: Закон України від 15.03.2003 р. № 755-IV] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96 №118. - Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
6. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
8. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРЯМІ ТА НЕПРЯМІ ПОДАТКИ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ

Тема 5. Податок на додану вартість

Форми контролю: усне опитування, підготовка доповідей, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Роль податку на додану вартість у формуванні доходної частини бюджету

2) Що таке податковий вексель з податку на додану вартість? Для яких операцій він застосовується?

3) Податок з обороту чи податок з продажу: доцільність впровадження в Україні

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Платником ПДВ є

А. будь-яка особа, що провадить господарську діяльність і реєструється за своїм добровільним рішенням як платник податку

В. особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини

С. фізична особа - резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства

Д. будь-яка особа, яка ввозить товари на митну територію України чи вивозить товари з митної території України

2. Об'єктом оподаткування ПДВ є операції з

А. постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю

В. постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України

С. ввезення товарів на митну територію України

Д. всі відповіді вірні

3. За нульовою ставкою ПДВ оподатковуються операції з

А. експорту товарів (супутніх послуг), якщо їх експорт підтверджений митною декларацією, оформленою відповідно до вимог митного законодавства

В. передачі майна у схов (відповідальне зберігання), а також у лізинг

С. надання послуг із страхування

Д. надання послуг з інкасації

4. Непрямим податком є

А. ПДВ

В. екологічний податок

С. податок на доходи фізичних осіб

Д. плата за землю

5. Вкажіть, коли необхідно подати податкову декларацію з ПДВ, якщо звітний (податковий) період – місяць

A. протягом 15 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду

B. протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду

C. протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду

D. протягом 60 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду

6. Відповідно до Податкового кодексу України ставки ПДВ становлять:

A. 0 %; 20 %

B. 0%; 17 %

C. 0 %, 7 %, 20 %

D. 0 %, 17 %, 20 %

7. Платник ПДВ повинен перерахувати у бюджет

A. позитивну різницю між сумами податкового зобов'язання та податкового кредиту з ПДВ

B. суму податкового зобов'язання з ПДВ

C. від'ємну різницю між сумами податкового зобов'язання та податкового кредиту з ПДВ

D. суму зазначену у податковій накладній

8. Документом, що підтверджує право платника ПДВ на податковий кредит з ПДВ у разі придбання товарів на території України є

A. товарна накладна

B. податкова накладна

C. декларація з ПДВ

D. митна декларація

9. Датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ при здійсненні операцій з постачання товарів платником ПДВ за кошти є

A. дата відвантаження товарів або дата оформлення документа, що засвідчує факт поставки товарів платником ПДВ

B. дата перерахування коштів платником ПДВ на банківський рахунок постачальника

С. дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталась раніше: або дата зарахування коштів від покупця на банківський рахунок платника ПДВ, або дата відвантаження товарів платником ПДВ

Д. дата подання митної декларації для митного оформлення

10. Податкове зобов'язання з ПДВ – це

А. загальна сума податку на додану вартість, одержана (нарахована) платником ПДВ в звітному податковому періоді

В. сума, на яку платник ПДВ має право зменшити податковий кредит звітного періоду

С. сума ПДВ, сплачена платником ПДВ при придбанні товарів (отриманні послуг) із метою їх подальшого використання в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності в звітному податковому періоді

Д. загальна сума поставок товарів (супутніх послуг) платника ПДВ за договірною (контрактною) вартістю в звітному податковому періоді

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Удосконалення механізму відшкодування ПДВ.

2) Особливості формування звітності щодо оплати ПДВ до ДФС України.

3) Удосконалення системи нарахування ПДВ для юридичних осіб з урахуванням провідного іноземного досвіду.

4) Шляхи розширення бази оподаткування ПДВ для збільшення дохідної частини державного бюджету країни з урахуванням досвіду країн Європейського Союзу.

5. Практичні завдання.

Задача 5.1. Визначити суму штрафних санкцій та розмір пені, які сплатить підприємство. За актом документальної перевірки Державної податкової інспекції підприємство не включило до декларації з ПДВ за березень поточного року податкове зобов'язання на суму 4000,00 грн. Сума податкового зобов'язання була погашена 02.09. поточного року. Облікова ставка НБУ – 6,5 % не змінна протягом звітного періоду.

Задача 5.2. Визначити суму санкцій за несвоєчасне подання податкової декларації з ПДВ до Державної податкової інспекції. Підприємство подало податкову декларацію з ПДВ за серпень поточного року 24.09. поточного року.

Задача 5.3. Указати дії платника ПДВ, за яких до нього не будуть

застосовані штрафні санкції. Виконати розрахунки. Платник податків до початку перевірки Державною податковою інспекцією самостійно виявив факт завищення податкового кредиту з ПДВ на 42000,00 грн.

Задача 5.4. Відповідно до договору купівлі-продажу №155 від 02.12.16 підприємство «А» реалізує товар (продукти харчування) підприємству – покупцю «Б». Операції виконано в такому порядку: 05.01 – відвантаження товару на загальну суму 1800 грн; 15.01 – отримання оплати від покупця – 1800 грн.

Література:

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
3. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 11.07.2002 р. №92-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
4. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Тимченко та ін.] ; за заг. ред. О. М. Тимченко ; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". - К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2012. – 654 с.
5. Тофанюк, Ольга Володимирівна. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Х. : ХАІ, 2012. – 71 с.
6. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
7. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 6. Акцизний податок

Форми контролю: усне опитування, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Застосування податкового векселя під час оподаткування акцизним податком.
 - 2) Податковий пост: сутність, мета створення.
 - 3) Акцизний склад: сутність, мета створення.
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Марка акцизного податку - це спеціальний знак, яким маркуються

- A. алкогольні напої, пиво, тютюнові вироби, спирт етиловий
- B. алкогольні напої та тютюнові вироби
- C. алкогольні напої, пиво, паливно-мастильні матеріали
- D. алкогольні напої, тютюнові вироби, транспортні засоби

2. Для визначення сум акцизного податку застосовують такі види ставок

- A. пропорційні, прогресивні, регресивні
- B. адвалорні
- C. специфічні, адвалорні, змішані (адвалорні та специфічні одночасно)
- D. всі відповіді вірні

3. Вкажіть операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування акцизним податком

A. реалізація підакцизних товарів (продукції), крім нафтопродуктів, вироблених на митній території України, що використовуються як сировина для виробництва підакцизних товарів (продукції)

B. реалізація вироблених в Україні підакцизних товарів шляхом продажу, обміну їх на інші товари, безплатної передачі або з частковою оплатою їх

C. придбання імпортованих товарів за іноземну валюту або в порядку обміну чи безкоштовної передачі

D. реалізація товарів для власного споживання, промислової переробки (крім оборотів з реалізації для виробництва підакцизних товарів), а також для своїх працівників

4. У разі обчислення акцизного податку із застосуванням адвалорних ставок базою оподаткування є

A. величина підакцизного товару (продукції), визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках

B. договірна або контрактна вартість реалізованого підакцизного товару (продукції)

C. вартість реалізованого підакцизного товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником максимальними роздрібними цінами без ПДВ та з урахуванням акцизного податку

D. вартість реалізованого підакцизного товару (продукції), виробленого на митній території України з урахуванням ПДВ та акцизного податку

5. Не підлягають маркуванню марками акцизного податку

- A. алкогольні напої і тютюнові вироби, які імпортуються в Україну
- B. алкогольні напої і тютюнові вироби, які виробляються на митній території України

С. алкогольні напої і тютюнові вироби, які ввозяться в Україну і розміщуються у митному режимі магазину безмитної торгівлі

Д. алкогольні напої із вмістом спирту етилового понад 8,5 відсотка об'ємних одиниць

6. Акцизний податок характеризується як

А. прямий податок, що включається до ціни товарів

В. податок з високорентабельних та імпортованих товарів

С. непрямий податок на визначені високорентабельні та монополні товари, що включається в ціну цих товарів

Д. прямий податок з підакцизних товарів

7. Платниками акцизного податку до бюджету є

А. виробники та імпортери підакцизних товарів

В. особа, яка реалізує підакцизні товари, які конфісковані, є безхазяйними, за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та підакцизні товари (продукцію), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави

С. особа, яка не забезпечила цільове використання підакцизних товарів (продукції), на які встановлено нульову ставку податку (зокрема спирт для виробництва продукції, визначеної у статті 229 Податкового кодексу України, легкі та важкі дистиляти для виробництва етилену), або не підлягають, або звільнюються від оподаткування

Д. всі відповіді вірні

8. У разі обчислення акцизного податку із застосуванням адвалорних ставок базою оподаткування є

А. величина підакцизного товару (продукції), визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках

В. вартість реалізованого підакцизного товару (продукції), виробленого на митній території України з урахуванням ПДВ та акцизного податку

С. вартість реалізованого підакцизного товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником максимальними роздрібними цінами без ПДВ та з урахуванням акцизного податку

Д. договірна або контрактна вартість реалізованого підакцизного товару (продукції)

9. Вкажіть, за якими ставками здійснюється обчислення сум акцизного податку для тютюнових виробів

А. за ставками у відсотках до обороту з продажу

В. у твердих сумах з одиниці реалізованого товару

С. за ставками у відсотках до обороту з продажу та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару одночасно, але не менше встановленого мінімального податкового зобов'язання

D. за ставками у відсотках до обороту з продажу та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару одночасно

10. Податкову декларацію з акцизного податку платники податку з підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, та імпортер алкогольних напоїв та тютюнових виробів подають до контролюючих органів щомісячно, протягом

- A. 20 днів після закінчення звітного місяця
- B. 40 днів після закінчення звітного місяця
- C. 30 днів після закінчення звітного місяця
- D. 60 днів після закінчення звітного місяця

4. Практичні завдання.

Задача 4.1. Необхідно визначити суму акцизного податку, що має сплатити товаровиробник, контрактну вартість з врахуванням непрямих податків та ціну одиниці підакцизного товару.

Вихідні дані:

ТОВ «Сармат» - виробник алкогольних напоїв та пива відвантажило в звітному періоді покупцю ТОВ «Прозора» вина ігристі в обсязі 700 л. Оплата отримана в звітному періоді. Контрактна вартість становить 9900 грн. без ПДВ (без акцизного податку). Ставка акцизного податку становить 3,1 грн. за 1 л.

Задача 4.2. Фактична роздрібна ціна підакцизних товарів (ціна у фіскальному чеку) – 154 грн, включаючи ПДВ та акцизний податок з роздрібних продажів. Визначити суму податкового зобов'язання з ПДВ та акцизного податку

Задача 4.3. Підприємство реалізувало 2400 пачок сигарет з фільтром по 20 шт. сигарет у пачці з максимальною роздрібною ціною 25,35 грн.

Адвалорна ставка акцизного податку для тютюнових виробів становить 12% від вартості реалізованого товару, а специфічна ставка у твердих сумах з одиниці реалізованого товару дорівнює – 318.26 грн за 1 000 шт. При цьому, мінімальне акцизне податкове зобов'язання по сплаті акцизного податку на тютюнові вироби не може бути меншим ніж 425,75 грн. за 1000 штук.

Визначити податкове зобов'язання з акцизного податку, що підлягає сплаті в бюджет.

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. –

344 с.

3. Кухарева, О.О. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.О. Кухарева, О.В. Лиса; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Екон. ф-т, Каф. Фінансів. – Д.: Біла К.О. [вид.], 2012. – 271 с.

4. Податкова система [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В'юн В.Г. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В.Г. В'юна. – Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2013. – 391 с.

5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

6. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 11.07.2002 р. №92-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

7. Данілов, О. Д. Податкова система у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посіб. / О. Д. Данілова, Т. В. Паєнтко ; Київ. екон. ін-т менедж. - К. : [б. в.], 2013. – 293 с.

8. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 7. Мито

Форми контролю: усне опитування, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) У яких випадках застосовується резервний метод обчислення митної вартості?

2) Які показники використовуються для визначення митної вартості резервним методом?

3) Які обмеження встановлено в разі застосування резервного методу?

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Мито – це

А. загальнодержавний податок, установлений Податковим кодексом України та Митним кодексом, який нараховується та сплачується відповідно до Митного кодексу, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України

В. місцевий податок, встановлений Податковим кодексом України та Митним кодексом, який нараховується та сплачується відповідно до Митного кодексу, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України

С. загальнодержавний прями́й податок, встановлений Податковим кодексом України та Митним кодексом, який нараховується та сплачується відповідно до Митного кодексу, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України

Д. всі відповіді вірні

2. Базою оподаткування митом товарів, на які законом встановлено специфічні ставки мита, є

А. митна вартість товарів

В. кількість товарів у встановлених законом одиницях виміру

С. митна вартість товарів, яка перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України

Д. всі відповіді вірні

3. Платниками мита є

А. особа, яка ввозить товари на митну територію України чи вивозить товари з митної території України у порядку та на умовах, встановлених цим Кодексом

В. особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини

С. фізична особа - резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню відповідно до митного законодавства

Д. всі відповіді вірні

4. Адвалорна ставка мита передбачає, що мито

А. встановлено у відсотках до бази оподаткування

В. встановлено у грошовому розмірі на одиницю бази оподаткування

С. поєднує встановлення мита у грошовому розмірі на одиницю бази оподаткування та у відсотках до бази оподаткування

Д. всі відповіді вірні

5. Компенсаційне мито встановлюється на товари у разі

А. ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом критичного імпорту, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику

В. ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом субсидованого імпорту, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику

С. ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом демпінгу, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику

Д. всі відповіді вірні

6. Назвіть основне призначення такого виду податку, як ввізне мито

- A. скорочення обсягу експорту товарів
- B. заохочення збільшення експорту товарів
- C. фінансування митних служб
- D. регулювання обсягів і структури імпорту товарів

7. Який метод визначення митної вартості є основним

- A. за ціною договору щодо ідентичних товарів
- B. за ціною договору щодо подібних товарів
- C. за ціною договору щодо товарів, які імпортуються
- D. на основі додавання вартості

8. Як класифікується мито виходячи із ступеня заохочування імпорту

- A. спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне
- B. адвалорне, специфічне, комбіноване
- C. постійне, сезонне
- D. повне, пільгове, преференційне

9. Мито сплачується під час

- A. митного оформлення товарів
- B. оприбуткування товарів
- C. постачання товарів на митній території України
- D. придбання товарів в іноземного постачальника

10. Що є об'єктом оподаткування митом

- A. товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України підприємствами
- B. товари, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню митними платежами
- C. товари, транспортні засоби, що реалізуються відповідно до статті 243 Податкового кодексу України
- D. всі відповіді вірні

4. Практичні завдання.

Задача 4.1. Підприємство №1 ввозить на митну територію України товари побутового характеру, що були придбані в Словаччині, у кількості 54000 од. Вартість одиниці виробу становить – 35 євро. Дані товари обкладаються митом за ставкою 5,5 євро за 100 одиниць. Курс НБУ на дату оформлення усіх митних документів становить 30 грн. за 1 євро.

Визначити суму мита та усіх інших митних платежів, що підлягають сплаті згідно закону.

Задача 4.2. Фізична особа придбала в Австрії автомобіль Toyota Yaris, об'єм двигуна 1.5 л, дизель, 2010 року випуску, митна вартість якого становить 7300 євро. Визначити розмір сплачених митних платежів під час митного оформлення автомобіля в Україні.

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 11.07.2002 р. №92-IV – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Гавриленко Н.В. Податкова система: Навчальний посібник / Н.В. Гавриленко. – Львів: Новий світ – 2000, 2010. – 328 с.
5. Десятнюк О.М. Моніторинг податкових ризиків: теорія та практика: монографія. – Т.: ТНЕУ, 2009. – 309 с.
6. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>

Тема 8. Податок на прибуток підприємств

Форми контролю: усне опитування, підготовка доповідей, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Які коригування слід виконувати підприємствам для приведення свого об'єкту оподаткування податку на прибуток підприємств до законодавчо визначеного рівня (ст.138 нової редакції ПК України)?
 - 2) Назвіть приклади різниць, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів.
 - 3) Назвіть приклади різниць, що виникають при формуванні резервів.
 - 4) Назвіть приклади різниць, які виникають при здійсненні фінансових операцій.
 - 5) Які податки, сплачені в інших країнах, не підлягають зарахуванню у зменшення податкових зобов'язань з податку на прибуток?
 - 6) Назвіть особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій.

7) Охарактеризуйте особливості оподаткування податку на прибуток іноземних юридичних осіб.

8) Надайте характеристику існуючим звільненням від оподаткування податком на прибуток підприємств.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Платниками податку на прибуток-резидентами є

A. дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва інших держав і міжнародних організацій в Україні

B. юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами

C. дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет

D. всі відповіді вірні

2. До первісної вартості об'єкта основних засобів включаються

A. суми непрямих податків у зв'язку з придбанням основних засобів, якщо вони не відшкодовуються платнику

B. суми прямих податків у зв'язку з придбанням основних засобів

C. витрати на заробітну плату адміністративного персоналу

D. всі відповіді вірні

3. До доходів від операційної діяльності відносяться

A. доходи від операцій оренди/лізингу

B. дохід банківських установ

C. суми неустойки (штрафу та/або пені), фактично отримані за рішенням сторін договору або відповідних державних органів, суду

D. дохід від реалізації товарів, виконаних робіт, наданих послуг

4. Дата виникнення доходів і витрат підприємства визначається за

A. методом нарахувань

B. касовим методом

C. методом першої події

D. за методом головної події

5. До витрат подвійного призначення належать

A. витрати на збут

B. прямі витрати на оплату праці

C. витрати платника податку на забезпечення найманих працівників спеціальним одягом, взуттям, а також продуктами спеціального харчування

D. добові у складі витрат на відрядження

6. Метод прискореного зменшення залишкової вартості застосовується лише при нарахуванні амортизації до об'єктів основних засобів

- A. машини та обладнання
- B. тварини
- C. будівлі
- D. транспортні засоби

7. Звільняється від оподаткування прибуток

- A. нерезидентів
- B. підприємств та організацій, які засновані громадськими організаціями інвалідів, отриманий від продажу товарів
- C. отриманий від основної діяльності підприємств легкої промисловості
- D. всі відповіді вірні

8. Податок на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету платниками податку, згідно з п. 137.6 Податкового кодексу України зменшується на суму

- A. нарахованих та сплачених у звітному році авансових внесків при виплаті дивідендів
- B. нарахованого за звітний період податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
- C. податок на прибуток не зменшується взагалі
- D. зменшується на суму авансових внесків

9. Витрати на рекламу та маркетинг відносяться до таких витрат

- A. адміністративних
- B. витрат на збут
- C. інших матеріальних витрат
- D. загальновиробничих витрат

10. Відповідно до чинного законодавства прибуток підприємства характеризується як

- A. сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ним витрати
- B. кошти, що надійшли від продажу товарів і надання послуг
- C. дохід підприємства за вирахуванням відповідних податків, зборів, знижок
- D. загальний дохід від реалізації продукції товарів, робіт, послуг

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Реформування податку на прибуток підприємств для підвищення конкурентоспроможності підприємств та зростання економічного потенціалу держави.

2) Шляхи удосконалення сплати податку на прибуток підприємств для підвищення доходів держави.

3) Напрямки оптимізації механізму сплати податку на прибуток підприємств з метою покращення їх фінансової стійкості.

4) Вплив податку на прибуток підприємств на основну діяльність компаній в Україні.

4. Практичні завдання.

Задача 4.1. Визначити об'єкт оподаткування, податкову базу та суму податку на прибуток ТОВ «Оріон», що підлягає сплаті до бюджету (Дані для розрахунку представлені у розділі 2 методичного посібника).

Задача 4.2. Заповнити додатки: ІД; ІВ; АМ до податкової декларації з податку на прибуток підприємства ТОВ «Оріон» на підставі попереднього практичного заняття, завдання № 1, № 2, № 3 та № 4 (Дані для розрахунку представлені у розділі 2 методичного посібника).

Задача 4.3. Заповнити податкову декларацію з податку на прибуток підприємства ТОВ «Оріон» на підставі попереднього практичного заняття, завдання № 1, № 2, № 3 та № 4 (Дані для розрахунку представлені у розділі 2 методичного посібника).

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
3. Кухарева, О.О. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.О. Кухарева, О.В. Лиса; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Екон. ф-т, Каф. Фінансів. – Д.: Біла К.О. [вид.], 2012. – 271 с.
4. Податкова система [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В'юн В.Г. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В.Г. В'юна. – Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2013. – 391 с.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
6. Офіційний сайт міжнародного агентства фінансової інформації Bloomberg [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/europe>

Тема 9. Майнові податки та збори

Форми контролю: усне опитування, підготовка доповідей, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) У чому перевага введення податку на майно до місцевих податків?
- 2) У чому перевага заміни курортного збору туристичним збором?

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Податок на майно складається з наступних складових

- A. єдиний податок, податок на нерухоме майно, плати за землю
- B. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку, плата за землю
- C. податок на нерухоме майно, податок за першу реєстрацію транспортного засобу, плата за землю
- D. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, єдиний податок

2. Платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки виступають

- A. фізичні та юридичні особи резиденти, які є власниками житлових будинків (котеджів) та квартир, що пристосовані для постійного проживання
- B. фізичні та юридичні особи резиденти та нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості
- C. фізичні та юридичні особи резиденти, які є власниками житлових будинків (котеджів) та квартир, житлових будинків садибного типу, прибудов до житлових будинків, кімнат у багатосімейних чи комунальних квартирах, дачних та садових будинків
- D. фізичні та юридичні особи резиденти та нерезиденти, які є власниками житлових будинків садибного типу, прибудов до житлових будинків, кімнат у багатосімейних чи комунальних квартирах, дачних та садових будинків

3. В разі перебування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості у спільній частковій власності кількох осіб платником податку є

- A. одна з таких осіб-власників, визначена за їх згодою, якщо інше не встановлено судом
- B. одна з таких осіб-власників, визначена виключно судом
- C. кожна з цих осіб за належну їй частку
- D. всі відповіді вірні

4. Що є об'єктом оподаткування з податку на нерухомість

- A. об'єкти нежитлової нерухомості, які використовуються суб'єктами господарювання малого та середнього бізнесу, що провадять свою діяльність в малих архітектурних формах та на ринках
- B. об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка
- C. об'єкт житлової нерухомості, в тому числі його частка
- D. об'єкти нерухомості, які перебувають у спільній власності територіальних громад

5. Ставка транспортного податку залежить від

- A. встановлюється у розмірі 25000 гривень на рік за кожен легковий автомобіль (які використовувалися до 5 років та мали об'єм циліндрів двигуна понад 3 тис. куб. см)
- B. марки автомобіля та об'єму циліндрів двигуна
- C. марки автомобіля, типу кузова автомобіля та об'єму циліндрів двигуна
- D. встановлюється у розмірі 25000 гривень на рік за кожен легковий автомобіль (з року випуску яких минуло не більше 5 років (включно) та середньоринкова вартість яких складає більше 750 розмірів мінімальної заробітної плати), що підлягає оподаткуванню

6. Платниками туристичного збору можуть бути

- A. постійно проживають, у тому числі на умовах договорів найму
- B. особи, які прибули у відрядження
- C. громадяни України, іноземці, які отримують послуги з тимчасового проживання (ночівлі)
- D. особи, які прибули за путівками на лікування, оздоровлення, реабілітацію до лікувально-профілактичних, фізкультурно-оздоровчих та санаторно-курортних закладів

7. Податковими агентами при сплаті туристичного збору виступають

- A. адміністрація
- B. квартирно-посередницькі організації
- C. адміністрація та квартирно-посередницькі організації
- D. туристичні агенти

8. Ставки збору за місця для паркування транспортних засобів та порядок сплати збору до бюджету встановлюються

- A. рішенням сільської (селищної, міської) ради
- B. постановою КМ України
- C. податковим кодексом України
- D. вірних відповідей немає

9. Податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно за звітний рік сплачується фізичними особами протягом

- A. 30 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення
- B. 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення
- C. 15 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення
- D. 45 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення

10. Базою справляння туристичного збору є

A. вартість усього періоду проживання (ночівлі) за вирахуванням податку на додану вартість

D. вартість усього перших десяти діб проживання (ночівлі) за вирахуванням податку на додану вартість

C. вартість усього періоду проживання (ночівлі) з урахуванням податку на додану вартість

D. вартість усього перших десяти діб проживання (ночівлі) з урахуванням податку на додану вартість

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Напрями удосконалення системи оплати майнових податків та зборів в Україні.

2) Удосконалення туристичного збору з урахуванням досвіду провідних туристичних країн світу.

3) Загальні напрями фінансування науково-технічної діяльності, визначені законодавством

4) Шляхи посилення контролюючих заходів щодо сплати земельного податку для підвищення дохідної бази бюджету країни.

4. Практичні завдання.

Задача 4.1. Холін Іван Олегович проживає у м. Краматорськ в квартирі житловою площею 155 кв.м. (квартира зареєстрована на його жінку – Холіну Ірину Олександрівну). Крім того, Холін І.О. має власну квартиру у м. Кривий Ріг, площею 85 кв.м, яку здає в оренду. Розрахувати суму податку на нерухоме майно, яку Холін І.О. повинен сплатити за рік.

Задача 4.2. Снегур С.П. проживає у м. Харків та має у власності: квартиру житловою площею 70 кв. м. та житловий будинок площею 190 кв.м. Крім того, у липні поточного року Снегур С.П. придбав будинок у м. Одеса, житловою площею 350 кв.м. Розрахувати суми податку на нерухоме майно, що сплатить Снегур С.П. до місцевих бюджетів за рік.

Література:

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
3. Десятнюк О.М. Моніторинг податкових ризиків: теорія та практика: монографія. – Т.: ТНЕУ, 2009. – 309 с.
4. Замасло, Ольга Теодорівна. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. Т. Замасло, І. І. Приймак, О. В. Грін ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 377 с.
5. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб

Форми контролю: усне опитування, підготовка доповідей, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Порядок отримання податкової знижки.
 - 2) Особливості оподаткування окремих видів доходу.
 - 3) Порядок оподаткування доходів від підприємницької діяльності.
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Вкажіть основну ставку податку на доходи фізичних осіб

- A. 18% від об'єкта оподаткування
- B. 15 % від об'єкта оподаткування
- C. 20% від об'єкта оподаткування
- D. 13% від об'єкта оподаткування

2. Хто має право на податкову знижку по податку на доходи фізичних осіб

- A. резиденти і нерезиденти
- B. тільки нерезиденти
- C. резиденти, які мають реєстраційні номери облікової картки платника податку (ідентифікаційні коди) або які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають про це відмітку у паспорті
- D. правильної відповіді немає

3. Визначити податкову соціальну пільгу, що застосовується при оподаткуванні доходів працівника, який є інвалідом II категорії і має 3-х дітей віком 15, 19 і 22 р. відповідно

A. у розмірі, що дорівнює 50 % розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленому законом на 1 січня звітного податкового року

B. у розмірі, що дорівнює 200 % суми загальної податкової соціальної пільги

C. у розмірі, що дорівнює 150 % суми загальної податкової соціальної пільги

D. у розмірі, що дорівнює 100 % суми загальної податкової соціальної пільги

4. Якщо оподатковуваний дохід надається в негрошовій формі чи виплачується готівкою з каси податкового агента, податок сплачується (перераховується) до бюджету

A. упродовж банківського дня, що настає за днем такого нарахування

B. упродовж 3 банківських днів, що настають за днем нарахування

C. до моменту виплати зарплати

D. упродовж 5 банківських днів після нарахування

5. До яких видів доходів застосовується податкова соціальна пільга

A. доходу самозайнятої особи від провадження підприємницької діяльності, а також іншої незалежної професійної діяльності

B. заробітної плати, яку платник податку отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії, грошового чи майнового (речового) забезпечення учнів, студентів, аспірантів, ординаторів, ад'юнктів, військовослужбовців, що виплачуються з бюджету

C. доходів платника податку, інших ніж заробітна плата

D. тільки заробітної плати

6. Вкажіть, яким чином надається податкова соціальна пільга з податку на доходи фізичних осіб

A. за підсумками звітного податкового року на основі поданої платником декларації

B. лише за основним місцем роботи протягом року та при здійсненні річного перерахунку податку з доходів фізичних осіб

C. лише за місцем роботи, що не є основним

D. виключно за одним з місць роботи згідно з заявою платника

7. Назвіть особу, відповідальну за нарахування, утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб з доходу у вигляді заробітної плати

A. контрольно-ревізійна служба

B. державна податкова інспекція

С. податковий агент – працедавець, у т. ч. самозайнята особа, що виплачує дохід

Д. фізична особа, що отримує дохід

8. У разі якщо платник податку має право на застосування податкової соціальної пільги з двох і більше підстав

А. податкова соціальна пільга дорівнює сумі пільг, розрахованих за кожною підставою

В. застосовується одна податкова соціальна пільга з підстави, що передбачає її найбільший розмір

С. застосовується одна податкова соціальна пільга з підстави, що передбачає її найменший розмір

Д. у такому випадку податкова соціальна пільга взагалі не застосовується

9. Об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб резидента є

А. місячна (річна) вартість спожитих особою товарів і послуг

В. місячний (річний) оподатковуваний дохід

С. доходи, отримані в Україні, що оподатковуються під час їх нарахування

Д. доходи, отримані за кордоном

10. До складу загального оподаткованого доходу резидента при обчисленні податку на доходи фізичних осіб належать

А. доходи у вигляді сум авторської винагороди

В. іноземні доходи

С. аліменти від нерезидента

Д. усі відповіді вірні

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Пошук кроків для удосконалення формування звітності щодо сплати ПДФО в Україні.

2) Реформування ПДФО з метою вирішення дилеми щодо зростання доходів держави та забезпечення високого рівня життя громадян.

3) Шляхи збільшення бази оподаткування ПДФО з урахуванням іноземних країн світу.

4) Вплив ПДФО на рівень життя громадян в Україні.

4. Праткичні завдання.

Задача 4.1. Визначити суму податку на доходи фізичних осіб приватного підприємця Крєвсуна А.В., що перебуває на загальній системі оподаткування, за поточний рік, на підставі даних:

За рік придбано 40000 пачок прального порошку за ціною 126,00 грн. і 24000 упаковок шампуню за ціною 67,00 грн. Розмір торгової націнки — 27 %.

За рік реалізовано за готівку 26000 пачок прального порошку і 16000 упаковок шампуню. Зазначені операції документально підтверджені.

Задача 4.2. Визначити податок на доходи фізичних осіб за операціями:

- Громадянин України є власником двох трьохкімнатних квартир, загальна площа яких 75 м² і 140 м² відповідно. Продаж першої квартири здійснений 20.02.п. р. за ціною 770000 грн., а другої – 23.06.п р. за 24200000 грн.

- Громадянин України є власником двох легкових автомобілів. Продаж першого автомобіля здійснений 31.05.п.р. за ціною 80000 грн., а другого – 17.09.п. р. за 160000 грн.

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
3. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
4. Гавриленко Н.В. Податкова система: Навчальний посібник / Н.В. Гавриленко. – Львів: Новий світ – 2000, 2010. – 328 с.
5. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
6. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>

Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Форми контролю: усне опитування, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування.
- 2) Єдиний соціальний внесок для платників єдиного податку.

3. Розв'яжіть тестові завдання

- 1. Суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на**
 - A. 2 групи
 - B. 4 групи
 - C. 5 груп
 - D. 6 груп

- 2. Платники єдиного податку повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари в**
 - A. готівковій формі
 - B. безготівковій формі
 - C. готівковій та безготівковій формі
 - D. в готівковій та бартерній формах

- 3. Податковим періодом для платників єдиного третьої групи податку є**
 - A. календарний місяць
 - B. календарний квартал
 - C. півріччя
 - D календарний рік

- 4. Платники єдиного податку першої - третьої груп реєстратори розрахункових операцій**
 - A. не застосовують
 - B. застосовують
 - C. застосовують при перевищенні граничних обсягів доходів
 - D. платнику надається право вибору

- 5. Платники єдиного податку звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з таких податків і зборів**
 - A. екологічного податку
 - B. податку на прибуток підприємств
 - C. туристичного збору
 - D. збору за першу реєстрацію транспортного засобу

- 6. Податковим періодом для платників єдиного податку першої та другої груп є**
 - A. календарний місяць
 - B. календарний квартал
 - C. півріччя
 - D. календарний рік

- 7. Рішення щодо виключення платника єдиного податку з реєстру**

приймає

- A. платник
- B. контролюючий орган
- C. адміністрація підприємства
- D. за взаємною згодою двох сторін - реєстратора і платника

8. Платник єдиного податку функції податкового агента

- A. виконує
- B. не має права виконувати
- C. виконує лише одноразово
- D. виконує у випадку нарахування доходів на користь фізичної особи, що перебуває з ним у трудових відносинах

9. Які платники єдиного податку не звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на додану вартість

- A. які є платниками ПДВ
- B. другої групи
- C. третьої групи
- D. четвертої групи

10. Платники єдиного податку єдиний соціальний внесок

- A. не сплачують
- B. сплачують частково
- C. сплачують
- D. мають право обирати - платити чи ні

4. Практичні завдання.

Задача 4.1. Підприємство – СПД на спрощеній системі оподаткування (ставка 5%) у квітні поточного реалізувало готової продукції на суму 1 200 400,00 грн, у тому числі за рахунок отриманих авансів в січні поточного року – 430 600,00 грн. Виручка, що надійшла на поточний рахунок підприємства в квітні поточного року, склала 700 700,00 грн. Крім того, підприємство в цьому ж місяці отримало на поточний рахунок аванс від покупця в сумі 254 600,00 грн. І штраф за умовами договору поставки в сумі 59 300,00 грн. За результатами перевірки податковими органами підприємство сплатило в лютому поточного року в бюджет штрафну санкцію в сумі 24 000,00 грн та пеню в розмірі 230,00 грн. Також в січні поточного року підприємство сплатило вартість постачання товарів у сумі 38 000 грн.

Розрахувати суму єдиного податку за I квартал поточного року.

Задача 4.2. Платник єдиного податку Антоненко А.О. є власником земельної ділянки, яка використовується у підприємницьких цілях. Підприємець має трьох працівників із заробітною платою у розмірі 4 тис.

грн. Які податки і збори згідно чинного законодавства зазначений підприємець повинен сплачувати або не сплачувати.

Література:

1. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
2. Податкова система [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В'юн В.Г. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В.Г. В'юна. – Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2013. – 391 с.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Електронний ресурс]: Закон України від 15.03.2003 р. № 755-IV] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96 №118. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
6. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 12. Плата за ресурси та послуги

Тема 13. Інші податки

Форми контролю: усне опитування, практичні завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Необхідність і сутність екологічного оподаткування.
 - 2) Платники, об'єкт та база оподаткування.
 - 3) Порядок обчислення податку та порядок подання податкової звітності та сплати податку.
 - 4) Плата за користування надрами:
 - види плати: за використання надр для видобування корисних копалин; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;
 - платники, об'єкт та база оподаткування;
 - диференціація ставок податку залежно від порядку визначення плати за користування надрами;

- базовий податковий період, порядок подання розрахунку (звітність) та порядок сплати податкових зобов'язань.

3. Розв'яжіть тестові завдання

1. Ставки земельного податку за один гектар ріллі, сіножатей та пасовищ встановлюються у відсотках від їх нормативної грошової оцінки у таких розмірах

- A. 0,1
- B. 0,03
- C. 0,15
- D. 0,045

2. Платниками земельного податку є

- A. власники земельних ділянок, земельних часток (паїв)
- B. інвестори
- C. кредитори
- D. орендарі

3. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком

A. дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів сільськогосподарського профілю та професійно-технічних училищ

B. дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України незалежно від їх підпорядкованості, у тому числі дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій

C. санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських організацій інвалідів, реабілітаційні установи громадських організацій інвалідів

D. земельні ділянки державних сортовипробувальних станцій і сортодільниць, які використовуються для випробування сортів сільськогосподарських культур

4. Базовим податковим (звітним) періодом для плати за землю є

- A. календарний рік
- B. календарний місяць
- C. календарний квартал
- D. півріччя

5. Строк сплати земельного податку для юридичних осіб

A. щомісяця протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця

B. щомісяця протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця

C. щомісяця протягом 40 календарних днів, що настають за останнім

календарним днем податкового (звітного) місяця

D. щомісяця протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця

6. Платником екологічного податку є

A. суб'єкти господарювання, юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, постійні представництва нерезидентів, включаючи тих, які виконують агентські (представницькі) функції стосовно таких нерезидентів або їх засновників, а також громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення у разі використання ними палива

B. громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення у разі використання ними палива

C. суб'єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії, які здійснюють поводження з радіоактивними відходами, що утворилися внаслідок Чорнобильської катастрофи, в частині діяльності, пов'язаної з такими відходами

D. суб'єкти господарювання, які розміщують на власних територіях (об'єктах) виключно відходи як вторинну сировину

7. Існують наступні види джерел забруднення навколишнього природного середовища

A. стаціонарні та пересувні джерела забруднення

B. водні джерела забруднення

C. лісові джерела забруднення

D. ядерні джерела забруднення

8. Не є платниками екологічного податку

A. суб'єкти господарювання, юридичні особи та інші підприємства, під час провадження діяльності яких на території України і в межах її континентального шельфу здійснюються скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти

B. громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення у разі використання ними палива

C. суб'єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії, які здійснюють поводження з радіоактивними відходами, що утворилися внаслідок Чорнобильської катастрофи, в частині діяльності, пов'язаної з такими відходами

D. юридичні і фізичні особи

9. Базовим податковим періодом для екологічного податку є

- A. календарний рік
- B. календарний місяць
- C. календарний квартал
- D. півріччя

10. Плата за користування надрами справляється у вигляді

- A. плати за користування надрами для видобування корисних копалин
- B. плати за користування водними ресурсами
- C. плати за використання лісових ресурсів
- D. екологічного податку

11. Базою оподаткування плати за користування надрами для видобування корисних копалин є

- A. кількість видобутих у податковому (звітному) періоді корисних копалин (мінеральної сировини)
- B. вартість обсягів видобутих у податковому (звітному) періоді корисних копалин (мінеральної сировини)
- C. нормативна грошова оцінка видобутих у податковому (звітному) періоді корисних копалин (мінеральної сировини)
- D. нормативна вартість обсягів видобутих у податковому (звітному) періоді корисних копалин (мінеральної сировини)

12. Податкове зобов'язання з плати за користування надрами для відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) обчислюються за формулою

- A. $P_{zn} = U_f \times V_{kk} / C_{vnz} \times K_{pp}$
- B. $P_{zn} = (U_f + V_{kk}) / (C_{vnz} \times K_{pp})$
- C. $P_{zn} = U_f \times V_{kk} \times C_{vnz}$
- D. $P_{zn} = U_f \times V_{kk} \times C_{vnz} \times K_{pp}$

13. Об'єктом оподаткування плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, є

- A. обсяг підземного простору (ділянки) надр для зберігання природного газу та газоподібних продуктів - активний об'єм зберігання газу в пористих чи тріщинуватих геологічних утвореннях (пластах-колекторах)
- B. корисні копалини, видобуті з надр при створенні, використанні, реконструкції геологічних об'єктів природно-заповідного фонду, якщо використання цих корисних копалин не передбачає отримання економічної вигоди з передачею чи без передачі права власності
- C. обсяг підземного простору (ділянки) надр для зберігання нафти та інших рідких нафтопродуктів - об'єм спеціально створених та існуючих гірничих виробок (відпрацьованих і пристосованих), а також природних порожнин (печер)
- D. обсяги мінеральних вод, що видобуті державними дитячими спеціалізованими санаторно-курортними закладами, в частині обсягів, що

використовуються для лікування на їх території

14. Збір за спеціальне використання води не справляється за

- A. використання води водних об'єктів
- B. використання води, отриманої від інших водокористувачів
- C. використання води без її вилучення з водних об'єктів для потреб гідроенергетики і водного транспорту
- D. використання води для протипожежних потреб

15. Базовим податковим (звітним) періодом для збору за спеціальне використання води є

- A. календарний рік
- B. календарний місяць
- C. календарний квартал
- D. півріччя

4. Практичні завдання.

Задача 4.1. На балансі підприємства числяться наступні земельні ділянки:

1. 170 кв. м. – у м. Харків, грошова оцінка землі 600 грн/ м. кв.;
2. 365 кв. м – у населеному пункті з чисельністю населення 155 тис. осіб, грошова оцінка землі 593 грн/ м.кв.
3. 12 га землі в сільській місцевості, що використовується під рілля, грошова оцінка 1 га – 5460 грн.
4. 26 га пасовищ, грошова оцінка 1 га – 3270 грн.
5. 3 га, що використовується під багаторічні насадження, грошова оцінка 1 га – 5200 грн.

Місцевою радою встановлені такі ставки земельного податку для суб'єктів господарювання: землі в межах населених пунктів з чисельністю населення до 200 тис. осіб - 9%, від 200 до 300 тис. осіб - 10%, землі сільськогосподарського призначення - 4%.

Розрахувати загальну суму земельного податку, який повинно сплатити підприємство.

Задача 4.2. Платник податків здійснює забруднення навколишнього середовища із застосуванням стаціонарного джерела забруднення. Викиди за звітний період склали 17000 тонн. Було визначено, що забруднюючою речовиною є фенол. Необхідно визначити суму екологічного податку до сплати в бюджет.

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик

О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.

3. Податкова система [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В'юн В.Г. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В.Г. В'юна. – Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2013. – 391 с.

4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

5. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

6. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповідей

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Види податкових правопорушень.

2) Специфіка відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом. Офшорні зони.

3) Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження

4) Розкрийте зміст і засади надання податкової пільги.

5) Назвіть класифікаційні ознаки та охарактеризуйте види податкових пільг.

6) Які є переваги та недоліки пільгового оподаткування як інструменту податкового регулювання?

3. Розв'яжіть тестові завдання

1. Податкова оптимізація - це

А. зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою незаконних способів та прийомів

В. збільшення розміру податкових зобов'язань за допомогою цілеспрямованих правомірних дій платника податків

С. зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою цілеспрямованих правомірних дій платника податків, що включають повне використання усіх наданих законодавством пільг і інших законних прийомів і

способів

D. зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою усіх наданих законодавством пільг і інших незаконних прийомів і способів

2. Назвіть засоби зменшення податкових платежів

- A. податкова оптимізація
- B. податкова мінімізація
- C. кримінальне ухилення від сплати податків
- D. податкова максимізація

3. Обрана підприємством податкова політика може впливати на обсяги оподаткованого прибутку

- A. шляхом вибору методів нарахування амортизації
- B. шляхом вибору методів вибуття виробничих запасів
- C. шляхом вибору способу розрахунків з найманими працівниками та контрагентами
- D. шляхом вибору способів формування резерву сумнівної заборгованості

4. Найбільш розповсюдженим способом податкової оптимізації є

- A. податкові пільги
- B. податкові лазівки
- C. фінансові махінації
- D. фіктивні угоди

5. До податкових пільг відносять

- A. податковий кредит
- B. податкову знижку
- C. податкове зменшення
- D. податковий арбітраж

6. Причини ухилення від сплати податків, пов'язані з прагненням держави використовувати податки не тільки для забезпечення свого функціонування, а ще і як інструмент соціальної й економічної політики, називаються

- A. техніко-юридичні
- B. моральні
- C. політичні
- D. економічні

7. Один із способів ухилення від сплати податків пов'язаний з

- A. не відображенням господарських операцій у обліку
- B. застосуванням податкового кредиту
- C. не оприбуткуванням готівки
- D. зміщенням доходу

8. Відповідальність за ухилення від сплати податків передбачено

- A. Податковим кодексом України
- B. Бюджетним кодексом України
- C. Кримінальним кодексом України
- D. Господарським кодексом України

9. За порушення норм податкового законодавства передбачена відповідальність

- A. кримінальна
- B. фінансова
- C. дисциплінарна
- D. адміністративна

10. Штрафна санкція (фінансова санкція, штраф) - це

A. плата у вигляді фіксованої суми та/або відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, а також штрафні санкції за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності

B. плата, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства

C. сума коштів у вигляді відсотків, нарахованих на суми грошових зобов'язань, не сплачених у встановлені законодавством строки

D. сума коштів у вигляді відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Напрями удосконалення державних важелів щодо підвищення податкової дисципліни платників податків.

2) Розроблення стратегії на рівні держави з податковим аспектом для мінімізації тіньової економіки.

3) Досвід країн Європейського Союзу щодо боротьби з ухиленням сплати податків та відмивання коштів.

4) Податкова пільга як шлях до підвищення податкової дисципліни платника податків та збільшення надходжень до державного бюджету країни.

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.

2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. –

344 с.

3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

4. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

5. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

6. Гавриленко Н.В. Податкова система: Навчальний посібник / Н.В. Гавриленко. – Львів: Новий світ – 2000, 2010. – 328 с.

7. Десятнюк О.М. Моніторинг податкових ризиків: теорія та практика: монографія. – Т.: ТНЕУ, 2009. – 309 с.

8. Матеріали офіційного сайту Державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповідей

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1) Розкрийте сутність і зміст податкового регулювання.
2) Назвіть основні завдання податкового регулювання на макрорівні, розкрийте їх зміст.

3) Розкрийте зміст комплексних механізмів податкового регулювання в Україні.

4) Охарактеризуйте локальні інструменти податкового регулювання в Україні

3. Розв'яжіть тестові завдання

1. Податкове регулювання - це

А. процес детальної розробки способів реалізації податкових планів, формування та введення при необхідності нових та коригування діючих податкових режимів, спрямованих на реалізацію цінової, фіскальної, регулюючої і контрольної функцій податків, які отримали кількісне і якісне відображення в бюджетно-податкових завданнях, цільових установах та податкової концепції на конкретний період часу

В. заснований на прогнозних параметрах процес визначення найбільш

ефективних напрямків руху і оптимізації обсягу, складу й структури вхідних і вихідних податкових потоків на майбутній рік і (або) перспективу, державою чи господарюючим суб'єктом

C. відображення у відповідному порядку всіх процесів, що відбуваються, для отримання повної і достовірної інформації

D. особливий елемент системи вироблення і прийняття рішень

2. Податкове регулювання як система економічних заходів оперативного втручання в хід відтворювальних процесів побудоване на наступних принципах

A. економічна обґрунтованість

B. фінансова забезпеченість

C. дисбаланс інтересів

D. правова обґрунтованість

3. До найбільш типових форм податкових пільг належать

A. застосування підвищеної податкової ставки

B. списання збитків

C. безстрокова розстрочка податкових платежів

D. повне або часткове звільнення від оподаткування прибутку, доходу або іншого об'єкта оподаткування

4. Основні завдання внутрішнього податкового контролю полягають у

A. оптимальному підході до ведення податкових розрахунків

B. мінімізації податкових зобов'язань

C. своєчасному і належному заповненні всіх реєстрів податкової звітності, декларацій і проміжних розрахунків податкових платежів та забезпеченні достовірності бухгалтерського і податкового обліку

D. уникненні від сплати податків

5. В основу внутрішнього податкового контролю покладені такі організаційно-економічні принципи

A. лобіювання інтересів платника

B. конфіденційність результатів податкового контролю для їх аналізу з боку державних податкових та митних адміністрацій та банків

C. аналітичність та змістовність звіту з внутрішнього податкового контролю для встановлення закономірностей потоку грошових коштів

D. лобіювання інтересів держави

6. Податкова амністія - це

A. звільнення особи, яка вчинила податкове правопорушення, від штрафних санкцій

B. повне звільнення від сплати податків на певний період часу

C. виділення окремих складових частин із загального об'єкта

оподаткування з метою зменшення на їхню величину об'єкта при нарахуванні та сплаті податку

D. повне або часткове звільнення від сплати податків

7. Податкові канікули - це

A. виділення окремих складових частин із загального об'єкта оподаткування з метою зменшення на їхню величину об'єкта при нарахуванні та сплаті податку

B. вид цільового податкового кредиту для стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

C. повне звільнення від сплати податків на певний період часу

D. звільнення особи, яка вчинила податкове правопорушення, від штрафних санкцій

8. Залежно від способів реалізації, податкове регулювання поділяється на

A. податкові методи

B. податкові пільги та податкові санкції

C. податкові звільнення

D. податкові відрахування та податкові канікули

9. Економічні методи державного регулювання передбачають

A. ухвалення законів і законодавчих актів верховної Ради України, видання Указів Президента, а також вироблення механізму їх реалізації та контролю за виконанням

B. пряме управління з боку держави суб'єктами ринкових відносин

C. створення державою матеріальних стимулів для бажаної поведінки суб'єктів господарювання

D. вплив на формування громадської думки, суспільної свідомості, економічного мислення, популяризацію цілей і змісту державного регулювання

10. Побудова оптимальної моделі податкової політики потребує

A. концептуальних основ та конкретних форм та методів довгострокового і короткострокового впливу

B. розробки та послідовного втілення заходів, спрямованих на збільшення доходів бюджету і зменшення його видатків

C. визначення граничних меж податкового навантаження на економіку країни

D. виключне врахування інтересів суспільства

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Розробка податкової політики для зростання економічного рівня країни.

2) Удосконалення антикризової політики держави з урахуванням податкових механізмів.

3) Антикризова державна податкова політика щодо регулювання сектору економіки країни з урахуванням іноземного досвіду.

Література:

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.

2. Кухарева, О.О. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.О. Кухарева, О.В. Лиса; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Екон. ф-т, Каф. Фінансів. – Д.: Біла К.О. [вид.], 2012. – 271 с.

3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

4. Данілов, О. Д. Податкова система у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посіб. / О. Д. Данілова, Т. В. Паєнтко ; Київ. екон. ін-т менедж. - К. : [б. в.], 2013. – 293 с.

5. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

6. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>

Навчальне видання

Слободянюк Наталя Олександрівна, д.е.н., доцент
Янковський Валерій Андрійович, асистент

Кафедра фінансів та банківської справи

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Формат 60x84/8. Ум. др. арк. 3.5

Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої
Справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.